

LAIKAS

Nr.
196
X M.

"EL TIEMPO" — SEMANARIO LITUANO — 1 DE AGOSTO — RUGPIŪČIO 1 D. — 1957 M.

VARPOS BE GRŪDU

JUODASIS AUKSAS

Neperseniausiai „Laiko“ skiltyse esame apžvelgę Artimųjų Rytų versmų svarbą ir didžiųjų kompanijų kovas dėl jų. Suprantama, tai nėra tik šias versmes išnaudojančių kompanijų kova, nes Artimųjų Rytų padangėmis besiraita dūmai yra tarptautinės politikos objektas. Šiame pragariškame šokyje randame ir Kremliaus raudonuosius „draugus“, bekurstančius arabų nacionalizmą, su tikslu ateityje ir patiems pasinaudoti tos maišaitės vaisiais. Daug kartų esame minėję, kad šioje srityje vykstantieji neramumai yra pavojingi ir taikos rūmui, kurio pamatų dar vis neįstengiama sudaryti.

Arabų pusiasalio pietryčių dalyje, prie Indijos vandenyno įlankos yra pusiau nepriklausoma valstybėlė — Omano sultanas, globojamas Anglijos Didenybės vyriausybės, kurioje šiuo metu vyksta revoliucija prieš sultoną. Nebūtų nieko nuostabaus, jei tai būtų tik kokios nors genties sukilimas, — šioje dalyje įvairūs vietinių šeichų ir imanų tarpusaviai kiverčiai yra dažni. Tačiau šis sukilimas yra kiek rimtesnis, nes norima nuversti Anglijai palankų sultoną, gi pats reikalas rimtai graso pačios Anglijos ramybei.

Pastarojo laiko Artimųjų Rytų nerimo priežastimi buvo Kremliaus agentai. Čia gi to negalima pasakyti, nes sukeltas judėjimas yra diriguojamas iš Saudi Arabijos, kuri yra pagrindinis Eisenhowerio plano ramsis. Kalbama net, kad sukilėliai esą ginkluoti amerikiečių kilmės ginklais, pakliuvusiais minėto plano vykdymo pasėkoje per Saudi Arabiją į kovojančiųjų rankas. Nesimame tai spręsti, bet kartojame tik spaudoje tarp eilučių išskaitomus prileidimus.

Iš antros pusės, prieš metus Egiptui nacionalizavus Sueso kanalą, Amerikos ir Anglijos interesų susikirtimas pasireiškė dar niekada neregėto dydžio priešingumais. Žinome gerai, kad petrolio kova tarp anglių ir amerikiečių kompanijų vyksta jau dešimtmečiais, tuo būdu Omano ir Muskato sultonate vykstantis sukilimas prieš „britų

VLIKas griežtai ir veiksmingai reaguos prieš lenkų egzilinės valdžios kėslus į Lietuvos teritoriją

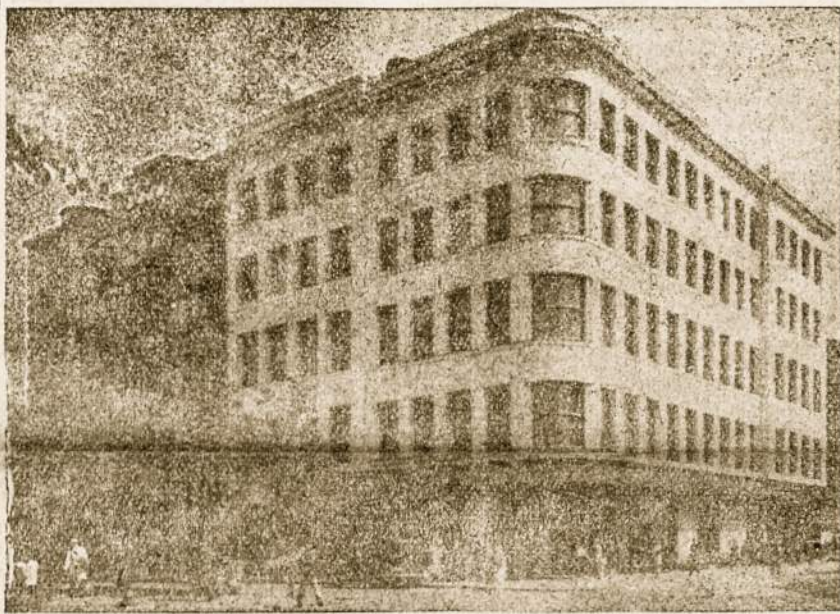
Praėjusioje VLIKo sesijoje atkreiptas tinkamas dėmesys į lenkų egzilinės valdžios, esančios Londone padarytus pareiškimus, kuriais neatsisakoma pretenzijų į Lietuvos rytines žemes. VLIKo priimtoje rezoliucijoje sakoma:

„VLIKo prezidiumui pavedama sekti ir atitinkamai reaguoti į lenkų politinių veiksmų nedrauginę Lietuvai aktus, siekiančius atplėsti Lietuvai priklausančius teritorijos plotus, ir informuoti apie tai Lietuvos visuomenę.“

imperializmą“ šioje šviesoje atrodo kiek kitaip.

Saudi Arabija, kuri jau senokai yra kovos prieš Angliją vienas pagrindinių veiksmų, savo šaltinius yra pavedusi amerikiečių kapitalui, — ARAMCO kompanijai (Arabian - American Company).

Omano sukilimas, sultonui prašant, malšinamas su Anglijos pagalba. Tuo tarpu tikrų žinių dar nėra, tačiau yra kalbama, kad sukilimas dar nėsąs numalšintas. Nežiūrint, kad šie įvykiai ir neturi tokios reikšmės, kaip Suezio kanalo kivi-

Lietuvos Pieno Perdirbimo B-vės „Pienocentro“ Rūmai Kauna

čas, tačiau gali virsti gana svarbiais, ypač turint galvoje, kad tai vyksta prie „benzino stoties“, tuo būdu svarba ir reikšmė šių įvykių kiekvienu momentu gali pasidaryti lemiančiais netik Anglijos, bet ir viso pasaulio taikai ir ramybei.

IKLIMPĖS VEŽIMĖLIS

UN Saugumo Tarybos nusiginklavimo pakomisės pasitarimai Londone vis dar tęsiasi. Baigiasi jau dvidešimtas pasitarimų mėnuo, tačiau „gulbės, vėžio ir lydekos“ traukiamas vežimėlis nei iš vietos. Nežiūrint didžiulių vakariečių pastangų ir Maskvos grąsinimų reikalas į priekį neina. Imama net prieiti prie juokingų situacijų, kurios tačiau neįstengia pajudinti „nusiginklavimo vežimėlio“. Viena tokių priemonių yra Berlyno dvilikos punktų deklaracija, kurią minėto miesto vakarinėje zonoje pasirašė JAV valstybių, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriai ir Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris, ragindami Maskvą pagaliau sutikti su Vokietijos zonų suvienijimu, sudarant su Sov. Rusija Europos saugumo pakta. Matome tad, kad Londono konferencijoje pažangos nesitikima susilaukti. Tuo tikslu, net JAV valstybių užsienio reikalų ministeris John F. Dulles skrenda į Londoną, kad pagyventų šių derybų eigą. Kalbama net, kad Londone laukiama atvykstant ir Sovietų Rusijos bei Vokietijos užsienio reikalų ministerių.

Visa tai leidžia spėti, kad įtampa kiek sumažėjus dėl Maskvos savitarpio peštynių, vėl pradeda didėti.

PASKUTINIO AKTO

BELAUKIANT

Tuoju pasibaigus karui prasidėjęs Prancūzijos kolonijų nubyrėjimas, lydimas didžiulių sunkumų, tebesitęsia. Alžire kova tebevyksta ir sunkiai galima laukti, kad ji pasibaigtų, jei ir Alžirui, kaip Marokui ir Tunisiui nebus suteikta laisvė. Alžiras, esantis Šiaurės Afrikoje, yra prie Viduržemio jūros, tar-

pe Tuniso ir Maroko. Kaip ir jo minėtų kaimyninių gyventojų sudėtis yra labai marga: europiečiai, kabilai, arabai, maurai ir negrai. Kadaise sudariusi Kartaginos ir vėliau Romos imperijų dalis, vėliau valdyta arabų ir turkų, nuo 14 šimtmečio buvo žinoma kaip piratų (jūros plėšikų) lizdas. Daug kartų kovojusi su Ispanija, pagaliau 1837-47 metais buvo užkariauta prancūzų. Kraštas turtingas mineraliniais turtais ir turįs didelį kiekį prancūzų kilmės gyventojų, dėl tos priežasties prancūzų laikomas ne kolonija, bet pačios Prancūzijos dalimi.

Atsižvelgiant į tai, kad Saharos dykumos Prancūzijos valdomoje dalyje yra rasta nemaža petrolio ir kitų mineralinių turčių, kurie pastaruoju metu imama plačiai organizuoti išnaudojimui, pritraukiant ir anglių, belgų bei vokiečių bankų bendradarbiavimą, Alžiro klausimas Prancūzijai yra labai svarbus, kaip tiesioginio susisiekimo su Sahara tarpininkas, jau

(Nukelta į 2 psl.).

Vatikanas abejingai pažiūrėjo į Sov. Rusijos norą sueiti į artimesnius ryšius

Liepos mėn. pabaigoj vokiečių dienraštis „Frankfurter Allgemeine Zeitung“, rusų ambasados Bonnoje pageidavimu, patalpino pranešimą, kad „Maskva norėtų užmegzti tiesioginius ryšius su Vatikanu“. Nepriklausomas italų dienraštis „Tempo“ komentuoja šį Sov. Rusijos

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO PAREIŠKIMAS

Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo Komiteto tikslas, kol Lietuva tebėra Sovietų okupuota, pasilieka nekinamas — kovoti už Lietuvos išlaisvinimą ir nepriklausomos demokratinės valstybės atstatymą. Dėl besikeičiančios tarptautinės padėties gali tekti keisti kovos metodus ir priemones, bet VLIKo darbas nestos, iki Lietuvos išlaisvinimo įvyks. —

Lietuvos išlaisvinimas būtų pasiektas, jei sovietinis okupantas išvestų iš Lietuvos savo ginkluotąsias jėgas, policiją, sovietinę administraciją, ir jei krašte būtų užtikrinti laisvi rinkimai, per kuriuos žmonės be baimės galėtų išrinkti Tautos Atstovybę, sudaryti teisėtą vyriausybę ir pasisakyti, kokios santvarkos nori.

Lietuvos išlaisvinimas galėtų įvykti karo arba suirutės sovietiniam bloke pasėkoje, arba taikiomis priemonėmis.

Karas šiandien laikomas pasauline katastrofa, kurios visi stengiasi arba visai išvengti, arba ją galimai atitolinti. Sovietinio bloko paimamas tam tikromis aplinkybėmis, kaip parodė Lenkijos ir Vengrijos pavyzdžiai, yra galimas ir gali turėti Lietuvos išlaisvinimui toli einančias pasekmes. Taikiomis priemonėmis tarptautinius nusikaltimus ir neteisėbes atitaisyti reikia daug pastangų ir laiko. Juo labiau, kad laisvieji demokratiniai Didieji, o taip pat Jungtinių Tautų Organizacija stokoja ryžto padaryti tarptautinius klausimus drąsiai ir teisingus sprendimus ir juos vykdyti. Sovietų Sąjungos pavergtų kraštų, jų tarpe ir Lietuvos, išlaisvinimo reikalai buvo atidedami atečiai. Nors, kaip tik dabar, paskelbus Jungtinių Tautų Organizacijos specialios komisijos raportą apie Sovietų žygdarbius tautinę revoliuciją Vengrijoje užgniaužiant, viso laisvojo pasaulio akys vėl kreipiamos į Sovietų nusikaltimus okupuotose kraštuose, Vengrijos klausimui spręsti šaukiama nepaprasta Jungtinių Tautų pilnatos sesija ir taja proga Sovietų pavergtos tautos užtikrinamos, kad jų išlaisvinimo reikalas nėra ir nebus pamirštas.

Tad VLIKas budi ir laiko savo pareigą visą laiką visiems priminti, kad Lietuvos pavergimas tebėra skaudus faktas, kad jis yra viena iš klūčių teisingai, pastoviai ir visuotinai taikai pasaulyje pasiekti ir kad tas Sovietų Sąjungos tarptautinis nusikaltimas negali būti užmirštas, kol skriauda bus atitaisyta ir Lietuva laisva.

Gal tai užtruks. Turime būti pasirošę pakelti tarptautinės politikos bangavimus, vilčių priartėjimą, bet taip pat jų atitolimą ir vis tuo pačiu ryžtu išverti ir laimėti.

Visus sunkumus pakelti, išlaikyti nepalūžtamą viltį, išverti viską, kol tikslas bus pasiektas, turime būti susiklausę, ryžtingi ir vieningi — vieningi pastangose ir veikloje, kaip vieningi esame dėl siekiamo tikslo — Lietuvos laisvės.

Toji vienybė turi apimti visą lietuvių tautą tėvynėje, tremtyje ir išeivijoje. Kiekvienas lietuvis, kur jis bebūtų, turi likti ištikimas tautai ir Lietuvai. Lietuvis lietuviui visur ir prie visų aplinkybių yra brolis. Ir lietuvių, ir tautos, ir tėvynės išdavimas yra tolygiai smerktini.

Lietuviai pavergtoje tėvynėje ar Sibiro tremtyje tuo pačiu jausmu turi vienas kitam padėti ir vienas kitą gelbėti, kad išsilaikytų. Visą

pageidavimą, paskelbtą per vokiečių spaudą, praneša, kad „Vatikane ši žinia buvo sutikta šaltai ir abejingai“.

Tektų pridėti, kad jei Sov. Rusija nuoširdžiai panorėtų tokius santykius užmegzti, ji turėtų grįžti tolimą kelią atgal ir iš viso pakeisti visą savo ateistinio materializmo liniją; pakeisti pažiūrą į žmogų, panaikinti konc. stovyklas, duoti laisvę religijai, pašalinti geležinę uždarą, pripažinti elementarines žmogaus laisvės teises ir t. t. ir t. t. Mažų mažiausiai žmogžudiškas komunizmas turėtų virsti krikščionišku socializmu, kurio gilumos pagrindu turėtų būti boja ir dedama 10 Dievo įsakymų kodeksas. Bet tada neliks jokio komunizmo, kokį mes matome dabartinėje Rusijoje ir jos užimtuose kraštuose. Todėl ir iki susitarimo Sov. Rusijai su Vatikanu dar labai toli. Tačiau Rusijos atsivertimas, švę. Mergelė Marijai užtarant, gali būti lygiai staigus ir netikėtas, kaip ir ten jau kuris laikas vyksta pasikeitimai ir atmainos, nors iki šiol dar nedaug tepasukę į gerąją pusę.

Lietuvių išeivija vienu balsu turi liudyti pavergtos lietuvių tautos skriaudą ir šauktis teisingumo Lietuvai.

Nuo tos pareigos nėra atleistas nei senoji, nei naujoji, nei priaragančios, nei būsimos lietuvių kartos, kol Lietuvos laisvė bue laimėta.

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas kviečia visus tautiečius jungtis aplink jį tėvynės išlaisvinimo darbui. VLIKas niekad neišsižadės nei savo įsipareigojimų tautai, nei savo tautinių principų, nei tikslo — Lietuvai turi būti laisva ir nepriklausoma.

Sveikinsime Lietuvos mažųjų atstovus, jeigu ir jie įsijungs į mūsų pastangas Lietuvai laisvę atgauti ir jos nepriklausomai demokratinei atečiai kurti.

Aukštai vertiname gerus santykius ir glaudų bendradarbiavimą su Amerikos Lietuvių Taryba ir per ją su visa JAV lietuviškąja išeivija, kurios darbas ir įnašas 1918 metais nepriklausomai Lietuvai atkurti, nepriklausomybę išlaikyti, o Lietuvai okupacijon patekus ir vėl ją į laisvę išvesti, buvo ir yra milžiniški.

Remsime Lietuvos diplomatus ir jų pastangas Lietuvos suverenumo teises ginti, o taip pat jų diplomatinės akcijos Lietuvos laisvės byloje.

Bendradarbiaujame su Lietuvos Laisvės Komitetu, kurio įnašas į Lietuvos išlaisvinimo darbą yra žymus ir reikšmingas.

Dalyvauname ir remiame Pavergtų Tautų Seimą ir jo didžiulį darbą pavergtoms tautos laisvinti.

Kviečiame visą lietuviškąją išeiviją remti VLIKo darbus ir jiems talkinti, o taip pat talkinti ir kitus lietuviškuosius veiksmus, kurie, bendradarbiaudami su VLIKu, dirba Lietuvos laisvei.

Siekdami išlaisvinimo žygius paspartinti ir atsižvelgę būsimos nepriklausomos Lietuvos interesų, stengsimės megsti santykius su visais Lietuvos kaimynais: lenkais, vokiečiais, gudais ir kitais. Siekdami bendrąją kovą prieš komunizmą sustiprinti, kartu siekiame, kad kaimynai atsisakytų šovinizmo ir nepagrįstų pretenzijų į Lietuvai priklausančias žemes, jei jie tai daro.

Santykiai su ukrainiečiais, siekiant su jais glaudesnio bendradarbiavimo.

Sveikinsime kiekvieną santykių su kaimynais išlyginimą, ar tai liestų sienas ar naujas problemas. Tačiau, neapleisime gyvybinių Lietuvos interesų nei teritorinių, nei politinių, nei ekonominių, nei kultūrinių.

Manome, kad nesusipratimai su kaimynais ateityje bus lengviau sprendžiami negu tai buvo praityje. Pasisakome už integrotą Europą, kurioje sumažėtų suverenumo, prestižo ir interesų aukštos sienos. Tikime, kad tarptautiniai klausimai apjungtoje Europoje bus lengviau reviduojami.

Todėl remiame Europos integravimą, o taip pat sritinių federacijų steigimą.

Pirmoje eilėje vertinsime kiekvieną pastangą, kuri ves į glaudesnę trijų Baltijos tautų ir valstybių bendradarbiavimą.

VLIKas, organizuodamas ir veddamas Lietuvos išlaisvinimo kovą, neturi jokių pretenzijų tapti išlaisvinto Lietuvos vyriausybe. Išlaisvinusi lietuvių tautą, atgaudama kraštą, nepriklausomybę, pati sudarys vyriausybę ir pasirinks santvarką, kuri užtikrintų visiems laisvę, teisingumą ir demokratiją.

Kol tai įvyks, palankiai žiūrime į kiekvieną pagerėjimą pavergtame krašte, kurs padėtų lietuviams išsilaikyti dvasiniai, medžiaginiai ir kultūriniai.

Kad padėtis krašte gerėtų, darysime laisvajame pasaulyje ir per tarptautines organizacijas viską, kad sovietiškojo okupanto saulaviavimą ir neteisėtus veiksmus sustabdytų, o taip pat sulauktytų lietuvių tautos žudymą, persekiojimą, trėmimą, laikymą priverčiamuoju darbu stovyklose, Sibiro tremtyje ir jos visokėriopą išnaudojimą. Visada ir visur reikalaujame, kad ištremtuosius Sovietų Sąjungon okupantas grąžintų Lietuvon.

Reikšdami padėką visiems, kurie moraliai ir medžiaginai remia VLIKo darbus, o taip pat aukštai vertiname šalpos organizacijų ir pavienių asmenų pastangas dosniai sušelpiti tėvynėje vargstančius tautiečius ir Sibiro tremtinius. Ieškosime būdų pakeisti Sovietų plėšikišką mūltų sistemą, kad vargstančiųjų šalpa nesudarytų okupantui savanaudiško pasipelnymo šaltinį.

VLIKo Prezidiumas

DECLARACION DEL EPISCOPADO ARGENTINO SOBRE EL ACTUAL MOMENTO POLITICO (7 - VI)

(Continuación)

LA LIBERTAD DE ASOCIACION Y EL SINDICATO UNICO

Lo mismo pasa en el problema fundamental y grave de la libertad de asociación. También en nombre de la libertad y de la democracia se pregona el sindicato único, negando la libertad de asociación. Con el pretexto de la necesidad de una dirección única en la defensa de los derechos de los trabajadores, se defiende arteramente el sindicato único, para someter a la masa trabajadora al monopolio y a la tiranía de dirigentes que responden a ideologías extremistas o foráneas. Así se hizo ayer para convertir el sindicato único y su dirección general de monopolio en instrumento estatal; así se quiere hacer ahora también para convertir el noble e indispensable instrumento de defensa de los trabajadores en instrumento de partidos o lo que es más grave, de ideologías antitéticas de toda libertad y democracia verdaderas.

Porque los hombres son seres racionales, tendrán siempre sobre sus problemas concretos y comunes, ideologías que pueden ser diferentes según el modo de encarar los problemas fundamentales de la vida. Nadie se sorprende de que haya sindicatos de tendencias socialistas o comunistas, pero es intolerable que existan quienes no comprendan que puede haberlos de inspiración cristiana.

Pensamos que la libertad de asociación debe ser una conquista definitiva en los países democráticos y en uso de los legítimos derechos humanos.

Causa dolor comprobar que, en nuestra tierra se ignore que en naciones libres y grandes, es un hecho el ejercicio de libertad de asociación en los sindicatos ya que, junto con los de tendencia socialista o comunista, existen y conviven los de inspiración cristiana sin que éstos sean dificultad para la unidad de dirección y defensa de los derechos de los trabajadores.

"Ante todo la Iglesia reclama el postulado de la libertad sindical. El sindicato ha de ser libre en su constitución, en su afiliación y en su acción y autónomo frente al Estado".

El sindicato — para ser auténtico — ha de "derivar su movimiento vital de los principios de sana libertad" (Pío XII: Sertum Laetitiae, 1º de noviembre de 1939), ya que el derecho natural exige el respeto a la primera prerrogativa personal del trabajador, que es la libertad". Así os escribimos en nuestra Carta Pastoral sobre "la promoción y las responsabilidades de los trabajadores" el 28 de abril de 1956.

Allí mismo dejamos bien establecido que: "si la libertad es un elemento fundamental del sindicalismo auténtico, la unidad de acción es

una clara manifestación del mismo. La unidad de acción sindical es necesaria para la eficacia de la representación y defensa de los intereses profesionales de los trabajadores en el contrato de trabajo".

Es necesaria y es realizable y de hecho existen en países de sindicación adelantada soluciones como las que hemos indicado, siendo la más aceptable "la del sindicato pluralista con coordinación unitaria". Si hemos recordado esta doctrina, es para repetir que la libertad sindical que reclamamos no se opone ni pretende oponerse a la unidad de acción de los trabajadores.

LA SITUACION ACTUAL Y LA PACIFICACION

En estos momentos que exigen la unidad patriótica de todos los argentinos para retornar al orden constitucional, en busca de la unidad y de la pacificación social, cabe preguntar: ¿qué contribución pueden aportar a la solución de los gravísimos problemas de orden institucional, social, económico, político y moral, la implantación del divorcio absoluto, la enseñanza laica, la negación de la libertad de enseñanza y de asociación, y la separación absoluta de la Iglesia y del Estado?

La respuesta se impone con evidencia. Nada aporta de positivo y vivificante para solucionar los actuales y graves problemas, encaneando la vida nacional por los senderos de su tradición histórica, la cual, por la misma vitalidad de su contenido, no es estática sino dinámicamente progresista.

Quienes, en estos momentos pretenden encaminar al país por estas sendas, asumen la tremenda responsabilidad de intentar una ruptura en el desarrollo vital de nuestra Patria y con su pasado histórico, en medio de una tormenta que está a la vista, amenazando y de la cual debemos defendernos.

El hierro y el acero pueden ser rotos sin peligro y de nuevo pueden ser unidos: la vida, nunca jamás.

La Patria es un organismo viviente en desarrollo permanente y armónico, en busca de la perfección siempre creciente, que no admite fracturas que son muerte de la vida.

Así ha pasado con los países que cayeron bajo las garras del comunismo. Una ruptura violenta terminó con su vida propia de tradición histórica de libertad y bienestar, suplantada por la imposición tiránica de un yugo asfixiante y antihumano.

Así pasaría también con nuestra Patria si llegáramos — no lo permitamos Dios Nuestro Señor ni los argentinos — al permitir por incuria o cobardía, que el materialismo ateo y comunista implantara entre nosotros su sistema que es la negación y antítesis absoluta de la vida de nuestra Patria argentina. (cont.)

VARPOS BE GRŪDŲ

(Atkelta iš 1 psl.)

nekalbant apie paties krašto turtais bei strateginę padėtį.

Pačioje Prancūzijoje tai kelia nemažą rūpesčių ir projektų Alžiro ir bendrai Šiaurės Afrikos reikalui išspręsti. Neseniai Tulūzos mieste vykusiamie Prancūzijos socialistų partijos kongrese šis reikalas buvo bene pats svarbiausias ir sukėlęs nemažą ginčų dėl Prancūzijos politikos Alžire. Guy Mollet ministras kabinete buvęs karo ministerijos gen. sekretoriumi ir dabartinis Saharos reikalų ministeris Max Lejeune apie tai taip pat kalbėjo: „Jeigu Alžire būtų norėję vesti tikrąjį karą, tai jis nebūtų ilgiau 15 dienų užsitęsęs. Sunkenybė gi buvo tame, kad norima buvo daryti kažką kitą, o ne karą“. Ir išties Prancūzija dėjo pastangas beveik iš visus dvejus metus susitarti su Alžiro sukilėliais geruoju, tuo tikslu Prancūzijos socialistų atstovai vedė nuolatinės derybas su Alžiro socialistais, kurie tačiau reikalavo pilnos nepriklausomybės. Tuo būdu Alžiro klausimas sunkiai darosi išsprendžiamas dėl visos Prancūzijos, — neišskiriant ir socialistų, — noro pasilaikyti Alžira valstybės dalimi. Šis Prancūzijos so-

cialistų užsispyrimas neduoti laisvės Alžirui, buvo aštriai kritikuojamas ir socialistų internacionalo kongrese Vienoje, ypač Norvegijos socialistų atstovo Fin Moe, švedo Kaj Bjoerk ir anglo Bevan. Į šiuos puolimus griežtai reagojo Prancūzijos socialistų partijos antrasis sekretorius Pierre Commin, pareiškdamas kad Alžiras nėra kolonija, bet lygiateisė krašto dalis, tuo būdu pateisindamas socialistinių vyriausybų ir bendrai visos Prancūzijos pastangas išlaikyti Alžirą ir toliau pavergtą ir be laisvės.

Jau minėtame Prancūzijos socialistų kongrese Marselio burmistras Gaston Deférre pareiškė, kad Prancūzijos socialistai negali sutikti su Alžiro nepriklausomybe, nes didelis skaičius Prancūzijos piliečių tenai gyvena, sudarydami sunkią problemą. Jo siūlymu turėtų būti ir toliau vedami slapsti pasitarimai su tikslu sudaryti naują juridinę padėtį su dviem parlamentu rūmais ir Prancūzijos komisaru Alžirui. Pirmuosiuose atstovų rūmuose europiečių kilmės atstovai turėtų sudaryti devintą dalį visų atstovų, gi senatė — pusę atstovų būtų europiečių, gi antroji musulmonų. Gi

LIETUVOJE

Vilniaus Varšuvos dragystė su kluviniais

(Elta) Suruošti lietuvių lenkų dekadą Lietuvoje ir Lenkijoje, galbūt, paskatino abipusis kultūrininkų noras išleisti iš tos izolacijos, į kurią paprastai patenka kiekvienas Sovietų valdomas ar kontroliuojamas kraštas. Gomulkinėje Lenkijoje toji izolacija galbūt dabar jau mažiau jaučiama, ten komunistinis režimas, bent jau pastarais metais, nebėra toks visa varžantis, negu tokiam krašte, kuris yra tiesioginiai valdomas Sovietų, kaip štai Lietuva. Lietuvių lenkų dekada Lietuvos kultūrininkams davė progos truputį praversti duris į pasaulį, nors šį kartą dar tik į satelitinį.

KĄ TAI REISKIA?

Lietuvių lenkų dekadą Lietuvoje ir Lenkijoje buvo suruoštos tokiu palyginamai plačiu mastu, kad persisi klausimas, kas čia buvo norėta labiau demonstruoti, ar lietuvių lenkų kultūrinius saitus, ar, gal, politinį abiejų kraštų artėjimą? Kyla dar ir kitas klausimas: Ar pati Maskva skatino tą suartėjimą, ar jis organizuotas tik Maskvai pakenčiant?

Lenkų delegacijos nariai, atvykę į Lietuvą, kai kuriomis progomis pasisakė už „Lietuvos laisvę“, o lietuvių delegacija, būdama Lenkijoje, keliais atvejais kildino „lenkų tautos kovą už nepriklausomybę“. Nėra abejonės, kad vieniems tos laisvės daugiau reikia, kitiems tos nepriklausomybės.

Lenkų delegacijos nariai, atvykę lenkų dekadai į Lietuvą, jautėsi,

savaime aišku, kiek nepriklausomiesni, negu lietuvių delegacijos nariai, nuvykę Lenkijon. Šie pastarieji, matyti norėdami išvengti kokių nors įtarimų iš Maskvos pusės, būdami Lenkijoje kai kur ėmė demonstruoti netik lietuvių lenkų, bet ir Sovietų Sąjungos bei Lenkijos draugystę. Persistengdami būti palusniais „didžiosios tėvynės“ pasiuntiniais, demonstratyviai žygiavo net prie sovietinių paminklų Lenkijoje ir dėjo ten vainikus, nors turėjo žinoti ar bent jausti, kad lenkų masės nei tų paminklų, nei pačių Sovietų nemėgsta. Gal tai buvo išperkamoji kaina už tai, kad Maskva iš viso leido lietuviams „suartėti“ su lenkais, o šiems atvykti į Lietuvą ir čia, be „draugiškumo“ skieisti dar ir „gomulkiškas“ idėjas.

„GOMULKINIAI“ LENKAI SUNIEKINO „SNEČKINĘ“ LITERATŪRĄ

Dekada neapsiėjo be įdomaus incidento, kuris išplaukė neį spaudos puslapius. Ryšium su lietuvių kultūros dekada Lenkijoje, Varšuvoje buvo išleistas 10.000 egzempliorių tiražu leidinys lenkų kalba „Lietuvių kultūros dienos 1957 m.“. Leidinio tikslas: supažindinti Lenkijos gyventojus su svarbiausiais lietuvių kultūros, meno ir literatūros pasiekimais ir duoti lietuviškos medžiagos lenkų kultūrinės sąveikos raišiams. Leidinyje įdėta keletas lietuvių liaudies dainų su galdomis ir duota dviejų lietuviškų šokių — „Malūnėlio“ ir „Gaidžio“ — aprašymas su schemomis ir piešiniais.

P. p. Adelės ir Ričardo Jasiūlių sūnaus Ričardo Juozo Krikštynos. Fotografijoje matyti: Antanas Nakrošius su Irene Vitkauskaite ir naujagimio tėveliai su dukrele Stella Marija.

visi Alžyro gyventojai turėtų dvigubą pilietybę: Prancūzijos ir Alžiro.

Šiomis dienomis buvęs Prancūzijos min. pirmininkas Pierre Mendes - France pasiūlė seimui Habib Burgibos pasiūlymą sudaryti bendrą Prancūzijos-Šiaurės Afrikos uniją, paskelbtą „L'Express“ savaitraštyje, kurio korespondentas savo klausimais privėdė prie aiškiai paties Mendes - France sudaryto plano, nes „L'Express“ yra kaip tik minėto ex-ministerio pirmininko organas. Šiame plane, be abejonės nėra nieko kito, kaip federacijos idėja, kuri, taip galvojama, būsimanti bendrus interesus turinčių valstybių ateities bendravimo forma.

Prieš porą metų esame rašę, kad Prancūzijoje esama nuomoninių pakeisti parlamentarinę vyriausybės formą į prezidentinę valdžios išraišką, pagal JAV valstybių pavyzdį. Ta proga esame rašę, kad šios krypties atstovų tinkamiausiu šiai vietai yra laikomas gen. De Gaulle. Ši mintis dabar kaip tik pakartojama ir Tuniso prezidento Habib Burgikos pareiškime, kuris, kaip jau minėjome, reikia laikyti paties Mendes - France pasiūlymu. Tuo būdu Prancūzijos rezistencijos didvyris gen. De Gaulle naujai iškyla jau net platesnėje prasmėje, kaip Prancūzijos - Šiaurės Afrikos federacijos ar unijos, o taip pat ir pačios Prancūzijos išgelbėtojas.

— a. b. c. —

čių darbų. Tuo būdu Lau-Gniadovska iš esmės sumenkino visą šiuolaikinę lietuvių literatūrą, prie menkaverčių kūrinių priskyrė A. Venclovos, V. Valsiūnienės, V. Močiūnės poeziją, I. Tilvyčio „Usynę“ ir jo eilėraščius, E. Mieželaičio „Brolėkają poemą“. J. Dovydaičio ir M. Sluckio beletristiką, B. Dauguviečio ir A. Gričiaus pjeses, nes nei apie šiuos mūsų rašytojus apskritai, nei apie atskirus jų kūrinius, kaip ir apie daugelį kitų reikšmingų lietuvių tarybinės literatūros faktų straipsnyje nerandame nė žodžio. Nepatinka ir tai, kad ir Vienuolio tarybiniais laikais sukurtą „Puodžiūnkiemį“ autorė randa silpnųjų kūrinių už ankstesnius šio rašytojo kūrinius.

„Trūkumų“ ir „iškreipimų“ tame leidinyje esą „tiek gausu“, kad jie galį suklaidinti lenkų visuomenę, nes jie „sumenkina Tarybų Lietuvos kultūros ir literatūros vaidą ir negali todėl nesukelti mums aštraus kartėlio“. Tendencijos pasireiškusios ir pateikiant lietuvių poezijos vertimus. „Jų tarpe beveik nerandame būdingiausių šiuolaikinės poezijos pavyzdžių“, o iš Tilvyčio kūrybos pateikiamas vienas ankstyvesnių kūrinių.

Lenkai, nežiūrint draugystės dekados, matyti nenori pripažinti nei stalininio, nei postalininio periodo sovietinių kūrinių.

LIETUVIŲ DIENOS LENKIJOS

Lietuvių kultūrininkų delegacija Lenkijon palydėjo keli „politruakai“. Preikšas, Zimanas. Lietuvių svečavimas Lenkijoje tad ir buvo kiek suvaržytas, jie nuolat buvo sekami ir dabojami, kad neišeitų iš „tarybinės drausmės“. Be abejo visas svečavimasis būtų vykęs kitokioje atmosferoje, jei lietuvių kultūrininkai būtų vykę vieni, be politrukų palydovų. Be Preikšo ir Zimano, į Lenkiją buvo nuvykę su lietuvių delegacija dar šie asmenys: Mokslų akademijos viceprezidentas J. Žiugžda, tos akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto direktorius prof. Korsakas, švietimo ministerio pavad. Kavalaiškas, dailininkų sąjungos pirmininkas Vytautas Mackevičius, komp. St. Vainiūnas, Vilniaus valst. dramos direktorius Rudzinskis, Vilniaus universiteto vyr. dėstytoja Irena Koskevičiūtė, poetai E. Miezelaitis ir J. Marcinkevičius, rašytojai A. Gričius, Vyt. Radaitis. „TS liaudies artistas“ Balys Dvarionas, kultūros ministerijos meno reikalų valdybos viršininkas Vyt. Pečiūra, redaktorai Jonas Karosas ir Vacys Reimeris. Dekadoje meninę programą išpildė dainų ir šokių liaudies ansamblis, vadovaujamas švedo ir J. Lingio, toliau valst. filharmonijos styglinis kvartetas ir kai kurie solistai. Lietuvių parengimai buvo Varšuvoje, Krokuvoje, Balstogėje, Liubline, Breslave, Lodzėje, Dančigė ir Šetėne. Be to, dailis Lietuvos menininkų vyko koncertų dar į kelis kitus vakarinės Lenkijos miestus. Varšuvoje vyko lietuvių liaudies meno, grafikos ir knygų parodos.

Lietuvių kultūros dekada lenkams, be abejo, davė progos daugiau pažinti lietuvius ir jų kultūrines išraiškas. Jų leidinys apie tą dekadą rodo, kad jie stengiasi atskirti lietuvių kultūros tikrąsias vertybes nuo sovietinių priemonių, nors tai

korsakams, mackevičiams, zimanams ir žiugždoms nelabai patinka. Tikrais kaimynų kultūrinis bendravimas gali vykti tik tuomet, kai tautos yra laisvos.

Kas bus su Lietuvos stalinistais?

„Neue Zürcher Zeitung“ praneša iš Stockholmo, kad žiniomis iš Pabaltijo, ten dideliu susidomėjimu laukiama pasėkų Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Lietuvoje, po permalingą Maskvoje, turėtų kristi pirmiausiai senasis stalinistas Sniečkus, kuris iki šiol per visus „valymus“ išliko Lietuvos komunistų vadu. Ir Estijos komunistų vadą esą stalinistinių tradicijų asmuo, Latvijos komunistų vadą jau seniau esą persiorientavęs. Stengiasi persiorientuoti visi satelitiniai kraštų komunistų vadai ir vos tik buvo sužinota apie permainingą Maskvoje, tuoj įvairių kraštų komunistų vadovybės pasiskubino pareikšti savo „pritariamą“. Kokios pasėkos bus Lietuvoje, parodys artima ateitis.

PALIKĘS JĄ IŠVAŽIAVAU...

(IŠEIVIŲ DIENOS PROGA)

Veltui tavo mintys į svetur keliauja.
Saulė nors šviesiausia, bus svetur tamsi.
Čia brangiau už auksą juodos žemės saują,
Nes kiekvienoj dulkėj čia tu pats esi.

K. Inčiūra

Visi mes, vienokių ar kitokių sąlygų itakoj, palikome savo tėvynę ir artimuosius prieš kelias dešimtis metų. Šiam atsisveikinimo momentui prisiminti prasmingai yra skiriama per metus viena diena — Išeivių Diena. Ši diena Argentinoj dar jungiama su Dariaus ir Girėno žygio per Atlantą ir jų tragiško žuvimo prisiminimu.

Per dešimtis metų svetimame krašte daug kas pasikeitė mūsų privačiame gyvenime, daug kas buvo pamiršta nuo anų dienų, bet atsisveikinimo momentas su gimtuoju kraštu, su artimaisiais ir savo tėvyne išliko gyvas ir vaizdus iki šiandien. Dar kaip vakar yra gyvas tolstamų namų ar artimųjų asmenų vaizdas... Jie dar moja mums... Skubiais žingsniais lydi tolydžio greitėjantį traukinį... iki šie brangūs mums asmenys ir vaizdai visai išnyksta iš akių... Tai buvo prieš 20 — 30 — 40 metų. Tada mes buvome dar jauni, pilni energijos ir sveikatos; žadėjome kalnus nuversti, ar mažą mažiausia, užsidirbę svetur pinigų grįžti atgal į savo kraštą ir čia laimingai kurti gyvenimą. Tačiau sunkus gyvenimas svetur kitaip pakreipė mūsų norus ir svajones.

Nemaža dalis anų išeivių neblogai prasigyrveno svetimuose kraštuose, nors jų kelias į savą įmonę, ar namus buvo sunkus, varganas ir kietas. Daurgeliai visi nepavyko — jie sunkaus darbo, ar kitokių svetimo krašto apystovų buvo palaužti. Taip pat ir mirtingumas išeivių tarpe visais laikais buvo gana didelis, nes jiems teko dirbti sunkiausius darbus neįprastose klimato sąlygose. Taip kad iš pirmųjų, prieš keliasdešimt metų palikusių tėvynę, išeivių šiandien nedaug bėpaliko.

Lietuviai išeiviai, neprigydami svetimo aplinkoj ir jo papročiuose, būrėsi į tam tikras bendras gyvenamas vietas, sudarydami lietuviškus židinius ir rajonus, tartum jausdami, kad šis artumas jiems gali dalinai atstoti paliktą tėvynę. Taip susidarė Lanus O., Villa Lugano, Avellaneda, Temperley, Hurlingham, Berisso rajonai. Vėliau šiuose židiniuose buvo pradėta kurti šalpos draugijos, kultūrinės organizacijos, chorai ir vaidybos būreliai. Šiose vietose iškilo arba kyla gražūs pastatai, kur viskas sava, jauku ir lietuviška. Daugelis tada sukurty organizacijų jau šiandien švenčia nemažą veiklos metų sukaktis. Šios organizacijos daug yra pasidaravusios lietuviškos išlaikymo labui, palaikydamos tautiečiuose gyvą savo tautos meilę.

Tačiau, kaip praktika rodo, išeivijose sukurti sambūriai nepatenkina ir neišsėmia gilesnių žmogaus sielos troškimų. Išeivis nuolat meta žvilgsnį atgal į tą kraštą „kūdikėliu kur užaugo“ (Biliūnas). Kur liko jo artimieji ir prabėję kapi. Kad taip yra ir buvo su visomis išeivių bendruomenėmis, iki keletos kartų, vaizdžiai rodo istorinis žydų ištrėmimo pavyzdys į Babilono nelaisvę. Žydai ten gerai įsikūrė. Jie ten galėjo verstis prekyba, pirkti žemės ir atlikti visas savo religines ir tautines apeigas. Tačiau jie nuolat ilgėjosi savo tėvynės, savo gimtojo miesto Jeruzalės, kur skambant

giesmėms kilo bendros maldos ir tikrąjį Dievą. Tą patį mes matome ir mūsų išeivijos tarpe — blaškymasis ir nepasitenkinimas esama padėtimi. Nemaža tautiečių dalis materialiai yra visai pakenčiamai įsikūrę, bet ar jie jau laimingi ir patenkinti? Tai ir jie patys jaučia, kad turtas dar neišsėmia ir nepatenkina žmogaus. Kita dalis tautiečių blaškosi po organizacijas ir jų vadovybes, visur „gindami savas“ ir „griaudami svetimas“, nuolat nepatenkinti, „nedavertinti“ už savo patriotinę veiklą, dėl smulkmenų išsiskaidę ir t. t. Kartu malonu pažymėti, kad tam tikra dalis tautiečių, nežiūrint visų sunkumų, dirba idealistinį darbą tėvynės labui, pakreipdami šiuos emigrantinius negalavimus pozityvia kryptimi. Dar kita — naikina savo sveikatą skęsdama svajaluose bei įeškodama ten laimės ir užsimiršimo. Tačiau visiems tetrūksta vieno — gimtosios žemės po kojomis.

Nemaža senųjų rusų emigrantų, išgyvenų tremtyje apie 40 metų, rizikuodami grįžta net iš JAV, aukšto ekonominio gerbūvio krašto, į savo gimtąsias Volgos pakrantes, negalėdami ilgai pakelti gyvenimo be tėvynės. Tą patį mes matome ir Argentinoje esančių įvairių tautybių tarpe — dalis jų taip pat su tam tikra rizika repatriuoja į savo gimtuosius kraštus. Neabejotina, kad jų atsirastų dar daugiau, jei komunizmas nebūtų toks žiaurus ir pavojingas nieko nekaltam žmogui.

Tremtis neigiamai veikia žmogų, neleidama pilnai išsirutulioti jo sielos galioms. Žmogus blaškosi, kaip rudens lapas, nerasdamas atsako ir pilnos prasmės savo egzistencijai svetimo krašto aplinkoj. Ir juo turtin-gesnis savo vidaus pasauliu žmogus, tuo jis sunkiau pergyvena savo krašto netekimą ir niekad neprigyja svetimam krašte. Tačiau dalinai mūsų rankose yra galimybė suteikti emigrantiniam gyvenimui pilnesnę prasmę, dirbant savo tautos labui ir tautiečių gerovei, kas, neabejotinai, ir mus pačius padaro pilnesniais ir laimingais žmonėmis. J. Butkus

Anšros Vartų parapijos jaunimas talkininkauja labdaros darbuose; renka ir vėliau išdalina rūbus ir maistą parapijos vargšams ir beturčiams.

Tik kariuomenės dėka Chruščiovas laimėjo prieš Molotovo grupę

Vakaruose Maskvos permainos sudarė tam tikrą sensaciją, bet negalima sakyti, kad tos permainos buvo staigmena. Jau ilgoką laiką Vakarų valstybių vyriausybės ir ypač slaptosios tarnybos buvo infirmuotos apie vidutinę Sovietų vadovybės krizę. Vakarų spauda pripažįsta, kad Chruščiovo padėtis, bent šiam kartui, šiek tiek sustiprėjo, bet visur

pabrėžiama ir būdingas faktas, kad tu permainingoje Raudonosios armijos vadovybės, maršalas Žukovas, pateko į Sovietų politinę vadovybę (išrinktas į centro komiteto prezidiumą). Tai reiškia, kad Chruščiovas tik dėka armijos savo kovą prieš Molotovo grupę laimėjo, tad armija ir toliau bus svarus veiksnys nustatant Sovietų Sąjungos politines gaires.

DAR DAUG STALINISTŲ SEDI SAVO TARNYBOSE

Stalino šalininkų yra tiek daug Sov. Sąjungoje, kad Chruščioviui neįmanoma iš karto juos visus pajudinti. Pastarieji atrodo taip pat sėdi tyliai ir stengiasi nudauginti lojalumą laimėjusiam Chruščioviui. Tik ateitis parodys kaip šioj srityj keisis ir vystysis stalinistų šalinimas iš dabartinio valdžios aparato ir kitų užimamų vietų. Kad apsisvalymas nuo stalinistų toli gražu ne pilnai vykdomas, rodo ir faktas, kad senasis stalinistas Sierovas (Lietuvos trėmimų organizatorius, tebeina saugumo tarnybos viršininko pareigas).

PAŠALINTIEJI KOMUNISTŲ VADAI KALTINAMI UŠ BUVUSIUS PERSEKIOJIMUS SOV. RUSIJOJE

Maskvos nuosprendžių paskelbimu „antipartinės grupės“ pasmerkimo reikalas dar nesibaigė. Chruščiovas tam žygiui sumobilizavo visos Sovietų Sąjungos „aktyvą“ protestu mitingams ir „pritarimui“ išreikšti. Chruščiovas pats nuvyko į Leningradą ir ten mitinguose nepaprastai griežtai išsitarė ypač apie Malenkovą, kurį kaltino net, kad jis buvęs vyriausias vadinamos „Leningrado aferos“ organizatorius. (1949 m. Leningrade buvo pasmerktas eilė žymių komunistų, remiantis klastotais kaltės įrodymais). Chruščiovas ir Šepilovą pavadino „begėdišku veidmainiu“. O švernikas, kuris į Leningradą buvo atvykęs kartu su Chruščiovu, kaltino Molotovo, Malenkovo ir Kaganovičiaus grupę, kad jie esą atsakingi ir už kitus masinius persekiojimus Sovietų Sąjungoje praityje.

Nepriima Malenkovo į darbą

Malenkovas, netekęs savo aukštosios vietos Politbiure, buvo paskirtas į vieną Kazachstano (tremtinių vietovė) elektros jėgainę vedėju. Tačiau esamoji jėgainės vadovybė, tarnautojai ir darbininkai surengė mitingą, atsisakydami priimti „politinius aferistus“ į darbą. Žinant, kad Sov. Rusijoj neįmanoma sušaukti mitingo be kom. partijos žinios ir direktyvų, reikia stebėtis Chruščiovo veidmainiškumu, kuris iš vienos pusės suteikia į nemalonę kritusiam komunistui darbą, o iš kitos pusės duoda įsakymą suorganizuoti mitingą ir priimti jame rezoliuciją, kad neva paskirtąjį atsisako priimti patys darbininkai.

SOV. RUSIJOJ NAIKINAMI IR KEČIAMOI MOLOTOVO IR MALENKOVO VARDAI VIEŠOSE VIETOSE

Liepos mėn. pabaigoj iš Leningrado į Londoną atplaukė keleivinis laivas „V. Molotovas“, kuris palaiko tarp šių miestų pastovų susisiekimą. Esant laivui dar Londono jau buvo pakeistas laivo vardas

KURIUO KELIU—DARBO AR STEIKŲ?

Gerai buvo anie laikai, kada fabriko personalą sudarydavo tik keleta ar keliolika žmonių. Pats šeimininkas dirbdavo kartu — jis buvo vedėjas ir „kapataza“ ir jis geriausiai darbą mokėdavo. Kartu dirbdamas jis matydavo ir kuris darbininkas daugiau padaro, kuris sąžiningesnis. Ligos tveju dažnai pats šeimininkas aplankydavo sergantį. Turinčiam gausią šeimą daugiau atlygindavo už tą patį darbą kaip nevedusiam. Žmona galėdavo pasižvesti tik šeimai. Taip vokiečiuose ir atsirado taisyklė, kad moteriai tik „bažnyčia, vaikai ir virtuvė“ (Kirche, Kinder und Küche). Darbininkas padirbęs kurį laiką su šeimininku gerai įgudęs ir kiek susitaupęs, pats savo dirbtuvę užsidėdavo.

Ir tie laikai ne taip jau seni. Tai smulkiosios šeimininės pramonės laikai. Jie pradėjo nykti 18-jo amž. pradžioje.

Apsukresnis toks smulkus fabrikantas (ir mažiau sąžiningas) vis didina savo kapitalą ir įmonę plečia. Darbininkų skaičius didėja. Buvę šeimininki santykiai tarp darbdavio ir darbininko nyksta. Darbdavys jau nebepažįsta asmeniškai savo darbininkų, nes jų per daug yra. Pagaliau jų net nebemato. Jis dažnai gyvena kitoje valstybėje, o jo įmonė tvarko tik paskirtas direktorius ar vedėjas su savo „štubu“. Darbininkas nustoja buvęs asmeniu, gyvena įmonės dalimi, o tampa tik numeriu, automatu. Jo geresnio ar blogesnio pareigų atlikimo niekas nepastebi, atlyginimas keliamas tik pagal išdirbtą metų skaičių (escalafon). Tai stambiojo kapitalizmo laikai.

Kitas faktorius tai sąžiningumo nuolatini mažėjimas. Viena ir kita pusė pasineša tik „spaudimui“. — Fabrikantas nori kuo daugiau išspausti iš darbininko pelno, kuo

mažiau jam atlyginti, jei galima nemokėti kad ir menkų šeimyninių priedų, o jeigu verčiamas prie to, tai stengiasi mažiau priimti vedusius ir su šeimomis. Darbininkas per savo profesinę sąjungą taip pat spaudžia kiek gali — didesni atlyginimai, mažesni darbo valandų skaičiai, daugiau atostogų, socialinio aprūpinimo ir kt.

Iš vienos pusės kapitalizmo eroje gaminyng pinga dėl didelio produktų kiekio, dėl mechanizacijos, bet iš kitos jis brangsta dėl neriboto pelno troškimo, didelio skaičiaus tarnautojų, kurie tiesioginiai nedalyvauja produkcijoj, o tik gyvena iš jos. Tai urmininkai, detalistai, platintojai, pinigų rinkėjai (corredores et cobradores), kurių kiekvienas gana gana stambų nuosimtį tarp 5 ir 10. Dar išlaidos propagandai spaudoje, per radiją, šviečiančios reklamos, plakatai ir kt. Kartais kurio nors gaminio savykaina siekia tik 15 ar 20% tos sumos, už kurią jis parduodamas vartotojui. Tokiu būdu pabrangsta produktai ir kartu visas pragyvenimas. Šį pabrangimą keistas paradoksas moderniosios civilizacijos, labiausiai atjaučia tų produktų gamintojai — darbininkai.

Kova su tuo nuolatiniu brangumu gana sunki. — Fabrikantai, urmininkai ir visi kiti labai stipriai susiorganizavę ir vieningi.

Darbininkas kovai su tuo dažniausiai griebiasi paties paprasčiausio ir akivaizdžiausio ginklo — streiko. Aišku, ir konstitucija ir darbo įstatymavystė garantuoja streiko teisę. Suprantama, kad jos turėtų būti griežtai paskutiniu atveju, kada visos kitos priemonės ir būdai nedavė rezultatų.

Bet šioje šalyje streiko pobūdis dažniausiai perėina iš ekonominio į politinį. Jo griebiamasi taip dažnai, kad pagaliau jis nustoja savo efektyvumą, kaip vaistas dažnai vartojamas. Iš fabriko prašalina nesąžiningą tarnautoją — profesinę sąjungą skelbia streiką, ir B. Aires susirenka Pietinio Atlanto gynybos konferencija — raudonieji studentų vadai skelbia streiką — neiti į paskaitas ir t. t. Tai daliniai streikai.

Pagaliam, liepos 12 d. turėjome didesnį streiką. Tuo profesinės sąjungos norėjo atkreipti visų dėmesį į pragyvenimo didelių pabrangimą ir kartu įspėti vyriausybę ir pramonininkus, kad padėčiai nepasikeitus bus skelbiami ilgesni streikai.

Be abejo, visi matome iki žvaigždžių kylančias prekių kainas. Tik kaip jas atpiginti? Argentinoje dirbančiųjų yra 5 milijonai. Dienos uždarbio vidurkis gal išeis apie 40 pezu. Taigi, viena streiko diena kainuoja apie 200 milijonų, tik dėl negautų atlyginimų. Reikia, ši suma atitraukta iš apyvartos. Tą dieną nepagamintų produktų suma dar didesnė. Produktų pasiūla rinkoje dar sumažėja. Taigi, jie dar labiau brangsta.

Reikalaujama didesnių atlyginimų. Bet keliama atlyginimai nieka-dos nepaveja prekių kylančių kainų. Atlyginimai visados pralaimi šias lenktynes. Taigi, streikų kelias neveda į ekonominį gerbūvį.

Pažangesnėse valstybėse darbininkai ieško ir randa kitų būdų ir ginklų toje kovoje. Žinoma, kartu nuosirdžiai dalyvaujant ir vyriausybei.

Pirmiausia, tai gaudesnis bendra darbiavimas tarp abiejų pusių — darbo ir kapitalo. Štai š. Amerikoje daugely įmonių mėginama „žaidimas atvirom kortom“. Ir duoda gerų rezultatų. Įmonės savininkas paveda darbininkų atstovų kontrolei savo buhalterijos knygas. Jie apsimia pasitenkinti tam tikru racionaliu pelno nuosimčiu. Kitas pelnas paskirstomas darbininkams. Jų atstovai mato ir savo draugams paaiškina, kiek nuostolių atneša sirgimo dienos, nelaimingi atsitikimai, streikai. Kuo daugiau bus išvengiama šių dalykų, tuo atlyginimas bus didesnis. Ir kai darbininkų dauguma dalyvaus įmonių pelne, tai gyvenimo lygis žymiai pakils.

Kitas darbininkų ramstis šioje kovoje turėtų būti vartotojų kooperatyvai, taip Europoje paplitę ir taip reti P. Amerikoje. Lietuvoje paskutiniaisiais metais apie 80% visos prekių apyvartos ejo per kooperatyvus. Jų nariai žinojo, kad prekę gauna gerą ir normalia kaina.

Tokie kooperatyvai prekes dažnai gauna iš paties fabriko. Atkrinta tarpininkų pelnas. Fabrikas sumažina propagandas išlaidas, nes turi stambius ir pastovius pirkėjus. Taip gaminyng atpinga kartais net trečdaliu kainos.

Aiškū, daugiausia reikmės turi gera valia ir sąžiningumas darbdavio ir darbininko. J. Kaukas

IVAIROS ŽINIOS

Didelius Kinijos plotus apsėmė išsiliejusios upės

Komunistinė Kinija, be paskutinių laikų vykstančių politinių neramumų ir sukilimų Tsinghai provincijoj, susilaukė ir gamtinių nelaimių. Dvi provincijas (Shantung ir Honan) užliejo išsiveržusios upės, užliedamos didžiulius žemės plotus ir sunaikindamos visą derlių. Buvo sugriauta tūkstančiai namų ir milijonai žmonių liko be pastogės. Du milijonai kaimiečių ir kariuomenės gelbsti nukentėjusius ir daro žygių išsiliejimą išsiliejimą sustabdyti. Į nukentėjusias vietas siunčiama vaistai ir medikamentai. Pranešama iš Pekino, kad šis išsiliejimas yra pats didžiausias koks tik yra buvęs vietos upių išsiliejimo istorijoj.

RYTŲ VOKIETIJOJ EINA „VALYMAI“ KOMUNISTŲ VIRŠŪNĖSE

Iš Rytų Vokietijos pasiekė žinios su iš ten pabėgusiais keliais inžinieriais, kad nekuriuose vietovėse pradėta socialistų — komunistų partijos „valymas“. Tokių valymų buvo paliesta didžiausia Saksonijos cheminės industrijos įmonė — Saksonia — Anhalt. Buvo suimtas jos vyriausias direktorius, šios rūšies pramonės specialistas, dr. Sundhoff. Kiti trys šios įmonės inžinieriai, jausdami pavojų, pabėgo į Vakarų Vokietiją.

MASINIAI SUĖMIMAI VENGRIJOJ

Nauji pabėgėliai iš Vengrijos praneša, kad ten pradėta nauji masiniai suėmimai ir pagreitinti teismai, tikslu išvengti naujos revoliucijos, apie kurią Vengrijoj nuolat kalbama.

SUVARŽYTAS RUSŲ KONSULATO NARIAMS JUDĖJIMAS IKI 48 KM. JAPONIJOJ. Norint vyksti toliau, turi gauti specialų policijos leidimą.

90 VALST. JAUNIMO ATSTOVAI dalyvavo Maskvos meno festivalio atidaryme. Pirmą kartą po karo Maskva iškėlė svetimų, meno festivalio dalyvaujančių, valstybių vėlavas sostinės gatvėse. Vienuolika km. ilgio nusitęsę per Maskvos gatves festivalio dalyvių paradas, kurio pasiūlyti susirinko 2 milijonai bolševikų sostinės gyventojų. Festivalio dalyvauja ir okupuotos Lietuvos jaunimo delegacija.

VATIKANO RADIO PRIMENA, kad tarptautinė jaunimo šventė Maskvoje teturi vieną tikslą: „komunistinės ideologijos propagandą, nes tebetiesiami suėmimai, teismai ir naujų konc. stovyklų steigimas Vengrijoje ir kituose užimtuose rusų kraštuose, ryškiausiai parodo, kad, nežiūrint iškilmingų Maskvos festivalio trimitų, komunizmas savo vėduje yra nepasikeitęs.

MOKSLAS - MENAS, Literatūra

„PABALTIO LITERATŪRŲ ISTORIJA“

(E) Viena iš svarbesniųjų Italijos leidyklų „Nuova Accademia“, kaip jau trumpai pranešta, išleido „Pabaltijo literatūrų istoriją“, paruostą Florencijos universiteto profesorius Giacomo Devoto. Šis garbus kalbininkas, įvairių Europos ir užjūrio mokslo akademijų narys, yra taip pat didelis Pabaltijo tautų ir ypatingai Lietuvos draugas. Nuo 1929 metų ligi 1950 jis redagavo didelį mokslinį žurnalą „Studi Baltici“, liečiantį Pabaltijo kraštų kultūras ir kalbas. Šis naujas prof. Devoto darbas yra didelis ir, galima sakyti, vienintelis toks svetima kalba įnašas į pasaulinę mokslinę literatūrą apie trijų Pabaltijo tautų literatūras. Virš keturių šimtų puslapių veikalas yra gražiai išleistas ir papuoštas Lietuvos, Latvijos ir Estijos žemėlapias.

Prie šios Pabaltijo literatūrų istorijos paruošimo daug prisidėjo esantys Ante Oras, Gainesville universiteto Floridoje profesorius, parašęs estų literatūros istoriją, Latvijos literatūros istoriją parengė buv. Rygos universiteto ir dabar Mainzo universiteto prof. Ernests Blese. Gilių lietuvių literatūros istoriją parašė visiems gerai žinomas mokslininkas, buv. Kauno ir dabar Pensilvanijos universiteto prof. šveicaras Alfred Senn.

Prof. Giacomo Devoto savo įžangoje pažymi lietuvių ir latvių kalbų senumą, turtingumą, originalumą bei patiekia trumpą Pabaltijo kalbų vystimosi apžvalgą. Jis pažymi, kad ne tik Italijos, bet ir visos Europos visuomenė turi būti dėkinga paruošėjams už tokio svarbaus veikalą išleidimą. Ir priduria: „Taip pat ir leidyklos dėkingumas yra nemažesnis. Prie jo dar prisideda tolimas, nors ir tylus, jų tautiečių dėkingumas. Šis jų literatūrinių tradicijų iškėlimas yra ir jiems didelės svarbos. Nežinotum politikų ko-

vų ir ekonominių režimų, tautos nemiršta. Visiems savosios literatūros mylėtojams, tėvynėje ir tremtyje, visiems jų tautiečiams, tena šie lapai solidarumo, supratimo ir vilties žodį“.

Lietuvių literatūros istorijos autorius pradžioje duoda istorinių žinių apie Lietuvą ir lietuvių kalbos susiformavimą. Toliau jis išnagrinėja literatūrinį lietuvių folklorą, pasakas, patarles, priežodžius, dainas, lietuvių dainas vokiečių literatūroje. Ketvirtame skyriuje autorius supažindina su senąja lietuvių literatūra, pradedant kai kuriais dokumentais dar prieš Mažvydą ir baigiant Kleinu bei vėlesniais raštais. Donelaičiui autorius skiria specialų skyrį. Šeštame skyriuje prof. Senn pristato lietuvių literatūrą devynioliktoje šimtmečio, nušviečdamas to laikotarpio ideologinę aplinką ir supažindindamas skaitytoją su žymesniais lietuvių rašytojais, kaip Poška, Strazdu, Stanevičius, Daukantu, Valančium ir lietuvių tautinio atgimimo literatūra bei rašytojais. Toliau seka lietuvių modernioji literatūra. Autorius didesnę dėmesį skiria senesniosios kartos rašytojams: Biliūnui, Žemaitiui, Maironui, Lazdynų Pelėdai, Šatrijos Raganiui, Vagantui, Vincui Krėvei ir kitiems. Vidurio kartai prof. Sennas priskiria rašytojus Janonį, Sruogą, Kiršą, Binkį, Šeinių, Baltrušaitį, Butkų, Vaičiūną, Putiną. Jaunosios kartos rašytojus autorius apibūdina labai trumpai, suminėdamas jų pasirinktą tematiką. Plačiau autorius supažindina su lietuvių literatūros stoviu nepriklausomybės laikotarpyje, tarp 1918 ir 1940 metų, su poezijos ir beletristikos stiliumi, apibūdina žymesniuosius rašytojus ir jų svarbesnius veikalus. Taip pat trumpai paminėti lietuvių rašytojų tremtyje. Gale kalba apie literatūrą Sovietų okupuotoje Lietuvoje.

ŽYMIJAI 75 M. SUKAKTUVININKAI

A. KAČANAUSKUI 75 M.

Šiais metais sukanka 75 m. amžiaus žymiam mūsų vokalinės muzikos kūrėjui ir chorų organizatoriui A. Kačanauskui.

Muzikos mokslus A. Kačanauskas pradėjo pas J. Naujailį. Gavęs pradinį muzikos paruošimą Lietuvoje, A. Kačanauskas išvyko į Rygą, kur ėmėsi organizuoti lietuviškus chorų ir mažesnius muzikinius vienetus. 1905 m. jis įstojo į Rygos imperatoriškąją muzikos mokyklą. Pas muz. Kazanovą privačiai mokėsi kompozicijos ir pradėjo reikštis kaip talentingas kompozitorius. 1910 m. lietuvių „Dainos“ dr. jos muzikos veikalo konkurse, kurio jury komisiją sudarė latvių komp. J. Vitols, komp. ir dail. M. K. Čiurlionis ir kt. muzikai, pirmąją premiją laimėjo A. Kačanauskas.

Muzikos studijas tęsė Varšuvoje. D. Karo metu gyveno Petrapily, kur mirus Č. Sasnauskui, jo vietą šv. Motinos bažnyčioje, kur tuo metu buvo garsus lietuvių choras, užėmė A. Kačanauskas. 1920 m. jubilatas grįžo į Lietuvą ir buvo pakviestas mokytojauti į Muzikos mokyklą, kur jam pavedama dėstyti dainavimą, solfedžio ir pradedamąjį fortepiono klasię. Besisteigiant mūsų teatrui, jame A. Kačanauskas kurį laiką dainavo baritono partijas.

Muzikos žinias A. Kačanauskas vėliau gillino Vienoje ir Romoje. Grįžęs atgal suorganizavo Kaune puikų mišrų chorą, su kuriuo koncertavo Rygoje ir Taline. Tačiau pagrindinis A. Kačanausko darbas buvo Konservatorijoje, kur jis dėstė solfedžio, privalomąjį fortepiono, gregorianišką chorą bei liturgiką, vargonus ir dainavimą.

Kompozicijos srityje daugiausia buvo atsidėjęs vokalinė kūryba. Plačiai yra mėgiamos jo dainos — „Ten kur Nemunas banguoja“, „Kad aš našlaitėlė“, „Mano rožė“, „Pradanguose“ ir kt. 1938 m. Vienoje buvo išleista jo du kūrinėliai pianui.

Šiuo metu prof. A. Kačanauskas, nežinotum savo metų skaičiaus, profesorauja Vilniaus Konservatorijoje. Linkėtina mūsų muzikos vete-
ranui dar gražių darbo metų Gedimino sostinėje, mokant jaunąją Lietuvos muziką kartą.

A. VIENUOLIUI 75 M.

— Rašytojas A. Vienuolis-Žukauskas šiemet šventė savo 75 m. amžiaus ir 50 m. kūrybos sukaktis.

Tai vienas iš didžiųjų Lietuvos rašytojų. Jo raštai pasižymi klasiniu stilium, dideliu žodžingumu, dramatiška intriga ir bendrai žmogaus sielos pažinimu. Daugelis Vienuolio raštų tapo klasikais lietuvių prozos pavyzdžiais: „Kaukazo legendos“, „Prakeikti vienuoliai“, „Sken-duolė“, kurios buvo išverstos ir į svetimas kalbas. Kam nežinomi jo klasinio stiliaus ir dramatinio įtampa parašyti romanai: „Viešnia iš Šiaurės“, „Ministeris“, „Puodžiūnų sodyba“.

Vilniuje ši sukaktis buvo iškilmingai paminėta. Iškilmingą minėjimo aktą atidarė Ok. Lietuvos Rašytojų dr. jos pirm. A. Venclovas. Pirmasis sukaktuvinininką sveikino „prezidentas“ J. Paleckis. Sovietų rašytojų vardu sveikino L. Slavin. Be to sukaktuvinininką sveikino ir kiti lietuvių rašytojai, teatro aktoriai, darbininkai, studentai ir kt. Buvo perskaityti sveikinimai kitų centrinių ir respublikinių laikraščių ir žurnalų.

Sov. Sąjungos Rašytojų dr. ja atsluntė tokio turinio sveikinimą: „Sovietų Sąjungos Rašytojų draugijos valdyba ir Maskvos literatai karštai sveikina Jus, vieną iš seniausių ir labiausiai pasižymintį lietuviškos literatūros meistrų, jau pasiekusį 75 m. amžiaus.“

Jūs garbingai perėjote didelį gyvenimišką ir literatūrinį kelią, visada pasilikdamas ištikimas savo pašaukimui ir savo jaunatvės demokratiškoms pažūroms.

Drauge su lietuvių tauta, mes augstai vertiname ir branginame Jūsų iškilų literatūros talentą, Jūsų romanus, apsakas, pjeses, pasakojimus, apybraižas...“

Leiskite, brangus ir karštai mylimas Antanai, Jūsų 75 m. amžiaus sukakties dienoje, Jums palinkėti sveikatos, ilgo gyvenimo ir naujų kūrybos laimėjimų lietuvių gerovei ir gerovei visų mūsų daughtautinės sovietinės literatūros“.

Mes, tremtyje esantieji Vienuolio-Žukausko raštų mėgėjai, taip pat prisidedame savo linkėjimais prie šio didžiulio plunksenos meistro

GINTARINĖS DAINELĖS

VEJO DAINOS, Lyrika, Aldona Irena Nasvytytė. Tiražas — 500 egz. Dailininkas — Telesforas Valius. Išleido knygų leidykla Terra, 748 V 33rd. Str., Chicago, Ill. U. S. A. Spaudė M. Morkūno spaustuė.

Gintarinių dainų vardas, gal, geriau atitiktų visam šiam nedideliame poezijos rinkiniui dėl jo tyrumo, skaidrumo, nesuinteresuotumo ir to-
nų švelnumo, kuriais pasižymi visi šie trumpi eilėraščiai, nedidelėje 50-ties pusl. knygelėje.

Visas rinkinys suskirstytas į tris skyrius: Atleisk man už žodžius; Su ramunės žiedu; Kryžkelėj. Šio suskirstymo galėtų ir nebūti, nes paskiruose skyriuose patalpinti eilėraščiai kaip savo eilėdara bei tematika, taip ir jos išsakymo forma yra gana panašūs.

Šis mažas ir simpatingas leidinėlis skaitomas su malonumu. Poetė skaitytoją vedžioja nesuinteresuoto gido žingsniais ir švelniais mostais rodo įvairius vaizdus: kalnus, jūrą, kopas, mėnesieną, krintančius klevo lapus, ilgėliau stabtelėjęs savo vėdaus pasaulio — „tuksestančios vienišos širdies“. Ir taip eidamas per eilėraščių randi nekurių mūsų poetų nostalgiskų vaizdus, nesuinteresuotumą, vaizdingumą, intymumą ir moteriškumą. Tuo nenorima pasakyti, kad poetė imituoja nekuriuos žymiuosius mūsų poetus, bet tenorima pabrėžti, kad autorė talpina savyje visą eilę privalomų poetui savybių, kurios žymi kūrėjo talentą. Visi eilėraščių pasižymi jau-
ku paprastumu ir vaizdingu bei paprastu minties išsakymu. Pvz.

Kai dainuoji apie laimę
Naktį nuostabią nejuokią,
Kaip lietus per tavo veidą
Ašarėlės byra, plaukia...
psl. 29

Lieknas beržas vienas verkia
Vakarais prie gimto kelio —
Ežeran kasas pamerkus,
Tu, sesyt, apverksi dalia.
psl. 29

arba:

Man taip ramu,
Kai nuo šakų
Aukštų, stambių platanų
Lapeliai leidžias pamažu
Į liūdną mano sielą — — —

Man taip ramu,
Nėra sapnų, —
Numirusios svajonės...
Tik vėją švilpaujant girdžiu:
Geros, geros keliuonės!... psl. 47

Paskutiniuosius metais „didiesiems kanklininkams“ vis rečiau bepalmant virpinti į savo rankas poetinės stygos, o priaugandčiai kartai pasiklydus savo originalumų ir modernizmo labirintuose, vis mažiau ir mažiau bešleidiama poezijos leidinių. Todėl A. Nasvytytės „Vėjo dainos“ turėtų būti su malonumu priimtos į retėjančias poezijos leidinių eiles.

J. Vilneika

pagerbimo, linkėdami sulaukti dar laisvos Lietuvos.

— Šiais metais taip pat sukanka 75 m. mūsų valstybininkui ir veikėjui Ernestui Galvanauskui.

E. Galvanauskas gimė 1882 m. Jau iš jaunų dienų pasižymėjo kaip uolus visuomenininkas ir patriotas. Didž. Vilniaus Seimo dalyvis, Keletą kartų buvo rusų kalintas už lietuvišką veiklą. 1919 m. Lietuvos delegacijos narys Tautos konferencijoje Paryčiuje. 1920 m. ministeris pirmininkas, finansų, prekybos ir pramonės ministeris, 1924 m. min. pirm ir užs. reik. ministeris, vėliau Lietuvos atstovas Londone. 1927 m. Klaipėdos uosto valdybos pirm. Nuo 1927 m. pasitraukė iš valst. aparato ir atsidėjo tik visuomenės ir prekybos pramonės darbui Klaipėdoje. Nuo 1935 m. „Vakarai“ dienraščio Klaipėdoje redaktorius. 1939/40 m. finansų ministeris. Vokiečių okup. metu buvo laikytas griežtoje policijos priežiūroje. Grįžtant bolševikams pasitraukė į vakarus ir buvo aktyviai įsijungęs į Lietuvos laisvinimo veiklą. Šiuo metu šis žymusis mūsų darbuotojas ir valstybininkas gyvena Madagaskaro saloje.

— VADOVELIS PO PALANGĄ išėjo iš spaudos, kaip praneša Vilniaus radijas. Leidinys supažindina su Palangos praėjimais ir naujaisiais kurorto laimėjimais. Patiekiami žinių ir apie žvejų gyvenimą.

ALDONA IRENA NASVITYTĖ

MANO JAUNYSTEI

Išeinu pilką rudensio rytą
Uogienojuos žaliuos pabraidyt:
Ima noras kalbėti, sakyti,
Kad žali uogienojai nuvy. — —

Kad palūš ten galulaukėj smilga
Ir numirs tarp geltonų žolių,
Akys ilgesio ašarai žvilgant
Nebateis nieks mažu takeliu.

Tuk - tuk - tuk genys puši kalena,
Tuk - tuk - tuk, kaip mažoji širdis. —
Skrenda gervės, — man vasarą mena, —
Tu tik tolimą šauksmą girdi.

Už sunkių debesų niūrios dienos.
Už lietingų dienų liūdesys. — — —
Šala vienišos, gelsta ražienos,
Pasiklysta vienatvėj širdis...

MĖNESIENA

Žiūrėk, kaip krinta mėnesiena naktį
Per tankius, didelius, tamsius medžius,
Apipila žalius lapus sidabro srovėmis...
Ir supas ten per visą šviesią naktį...

Tylu. Nei aido niekur nesigirdi,
Nei žingsnių skubančio namo žmogaus,
Nei vėjo, supančio žibintus gatvėj, —
Tik mėnesiena liejas per medžius
Sidabro srovėmis į pačią širdį...

Iš naujai pasirodžiusio poezijos rinkinio „VEJO DAINOS“.

15 metų nuo K. Binkio mirties

Šiais metais sueina 15 metų nuo „keturių vėjų vaiko“, kaip jį artimieji draugai vadindavo, K. Binkio mirties. K. Binkis gimė 1893 m., mirė 1942 m. Poetas ir dramaturgas. „Keturių Vėjų“ poetinės krypties vienas iš talentingusių poetų ir žadintojų, įrodęs, kad poetas, jei jis yra talentingas, sugeba kūrybingai reikštis įvairiausiose poezijos žanruose ir „izmuose“: jo poezija visad bus turtinga, prasminga ir suprantama, kaip dabartyje ir ateityje, nereikia jam guostis „kad būsiąs supras tas ateinančių kartų“. Iš poezijos K. Binkio žinomiausias leidinys yra „100 pavasarių“ ir dramaturgijos — „Atžalynas“, kuris su dideliu pasisekimu ilgai ėjo Kauno ir Vilniaus valst. teatruose.

1938 m. K. Binkis laimėjo Liet. Raudonojo Kryžiaus literatūrinę premiją, skirtą vaikų literatūros populiarizacijai. Be to, suredagavo Pirmuosius ir Antruosius vainikus — lietuvių poezijos rinkiniai.

Kazio Binkio „keturvėjiškoji“, dar kitaip tuo metu būdavo vadinama antimairoliškoji poezija, nors ir įieškodama naujų formos ir išraiškos kelių, liko ištikima minties vienišumui. Tai rodo kad ir sekančios dvi strofos —

Pasikinkęs jauną vėją,
Vėtrą šauniai apkabinęs,
Lėdžiuos per padangių plynes
su pavasariu lenktyniais.

Gulbės — keliai!
Gervės — keliai!
Debesų keliu plačiuoju
aš važiuoju.

Ir tikrai — gana plačiu keliu per mūsų nepriklausomybės laikotarpį K. Binkis pravažiavo, kaip poetas dramaturgas, laikraštininkas ir redaktorius. Bolševikams okupavus Lietuvą, vietos komunistai, laikydami K. Binkį kairesnių pažiūrų, norėjo jį įsodinti į savo propagandos vežimą, tikėdamiesi šį talentingą poetą panaudoti savo naudai, bet „Geležinio vilko maršo“ autorius atsakė — ne. Tuo likdamas ištikimas patriotas, koks ir buvo visą savo amžių. Teko asmeniškai girdėti, kai K. Binkis jaunesniesiems moksleiviams yra viešai ir atvirai taręs: „nesusidėkit, jūs jaunieji, su bolševikais, tai didžiausi mūsų tautos priešai, su kuriais ko-

vojant laisvės kovose mes daug kraujo išliejome“. Paprašytas P. Cvirkos, ką nors parašyti „naujomis temomis“, K. Binkis, būdamas visad tiesiažodis, atsakė, „kad dabar tegalima tik jumorą rašyti“. Jumorą K. Binkis nerado, bet jį kūrė žodžiu ir leido, bolševikų sistemą pajuokiančius, charakteringiausias anekdotus (kauniečiams gerai yra žinomi anekdotai apie stachanovietę vīstą, Aleksoto ožkų nutarimą, socialistinius ubagus ir kt.), kurie eidami iš lūpų į lūpas taip kirsdavo komunistams, kad pastarieji gražiuoju prašė jį, kad nustotų kompromitavęs juos savo anekdotais.

J. Ginkus

— *** —

Prisimintinos sukaktys

— Šiais metais sukanka 35 metai — nuo Lietuvos universiteto įkūrimo Kaune,
— nuo žemės reformos įstatymo paskelbimo,
— nuo savosios valiutos įstatymo ir lito apyvartojės pasirodymo,
— nuo rinkimų į pirmąjį seimą,
— nuo pirmojo konstitucinio prezidento išrinkimo,
— nuo Lietuvos Žurnalistų Sąjungos įsteigimo. Jos steigėju buvo kan. J. Tumas-Vaižgantas.

— 50 metų nuo pirmųjų lietuviškų plokštelių išleidimo. Šias plokšteles įdainavo Rygos pol. tech. lietuvių studentų „Vilties“ ansamblis, vadovaujamas muz. A. Kačanausko.

— Sukanka šiemet 50 metų nuo Lietuvos Mokslo draugijos įsteigimo. Jos steigėju buvo dr. J. Basanavičius, kuris šiai draugijai vėliau 20 metų vadovavo.

— 125 metai sukanka nuo pirmojo lietuvių laikraščio pasirodymo „Nusidavimai apie Evangelijos pratinimą tarp žydų ir pagonių“. Šio laikraščio steigėjas buvo Priekus Kelkis, miręs prieš 80 metų.

— 400 metų nuo pirmosios lietuviškos spaustuvės įsteigimo. Ji buvo įsteigta Vilniuje. Jos įsteigėjas yra Pr. Skorina. Prieš atskeldamas gyventi į Lietuvą Skorina knygas spausdino Prahoje, čekijoje.

— 400 metų nuo Lietuvos valkinės žemės reformos. Šią žemės reformą 1557 m. įvedė D.L.K. Zigmantas Augustas. Šiuo savo pavarkymu jis Lietuvos žemės ūkį padarė pavyzdgingiausiu visoje Europoje.

SEKMADIENIO RIMČIAI

Nuostabus vieno anglo pagijimas Lourde

STEBUKLAI VYKSTA IR MŪSŲ
DIENOMIS

Pracitę metų pradžioje Londono ligoninėje West Herts Hospital buvo paguldytas vėžio liga sergantis ligonis, John De Borse Day, su ligos istorijos nr. 11.234. Pagal šiuos ligos istorijos numerius ligoninės archyvuojama savo ligonių dokumentus: ligos istoriją, analizę, rentgeno nuotraukas ir t. t.

Minėtam ligoniui 1956 m. vasario mėnesį buvo padaryta plančių operacija — išplauta dešinė plančių pusė, kuri buvo stipriai apimta vėžio ligos. Operacija nedavė laukto rezultato. Po keletos mėnesių laiko, patikrinus plančius rentgeno nuotrauka, rasta, kad ir kairė plančių pusė jau nemažai vėžio apimta. Ligonis ėjo blogyn. Po kurio laiko beveik jau nebegalėjo valgyti. Jį vargino dažni vėmimai. Sveikata kas dieną ėjo slėpyn. Ligonio dienos buvo suskaidytos; jį tegalėjo išgelbėti tik stebuklas.

Niekas ligoninėje netikėjo, kad John Borse Day galėtų pasveikti. Jis jau buvo paliktas mirčiai. Tokie padėtyje ligoniui esant, jį iš ligoninės išmums, jau tik savųjų tarpe numirti, parsivežė jo brolis Tomas. Taip beviltiškai laukiant mirties vieną dieną John de Borse Day kilo vidinis noras vykti į Lourde. Šeima tam buvo abejinga ir, nors buvo katalikai, bet stebuklų galimybe nelabai tikėjo. Tačiau ligonio prašymą išpildė. — Jį visai slėpą nuvežė į Lourde. Tai buvo šių metų balandžio mėnuo.

STAIGUS PAGIJIMAS

Apie savo stebuklingą pagijimą John de Borse Day pats taip pasakoja: „Du asmenys mane nuvedė į prileistą Lardo stebuklingojo šaltinio vandens vonią. Gavau kažkokį stiprų vandens smūgį. Tuo pačiu momentu pajutau esąs sveikas. Silpnumas iškart pranyko ir pajutau turįs visą savo prieš porą metų turėtą normalią jėgą.

Supratau, kad įvyko stebuklas, nes buvau sveikas. Panorau toji pat iš vonios lipi laukan, bet sanitarai mane laikė ir neleido, nežinodami kas su manimi atsitiko. Išlipęs iš vonios apsirėgiau be niekieno pagalbos ir iš silpnųjų ligonių vonių patalpų išėjau savo jėgomis, pats stumdamas ratukus, ant kurių į čia mane sanitarai buvo atvežę. Prieš grįždamas į ligoninę,

kurioje, laukdamas eilės į vonias, buvau paguldytas užėjau į pirmą pasitaikiusią kavinę ir išgėriau alaus stiklinę. Ligoninėje su apėtu suvalgiau gerus pietus, ko jau labai senai nebuvau daręs. Visą savaitę dar pasilikau Lourde ir dviračiu važinėju po visą miestelį ir jo kalnuotas apylinkes. Aš buvau visai sveikas“.

Tai buvo pirmas anglas stebuklingai pagijęs Lourde.

KAIP Į ŠĮ STEBUKLĄ ŽIŪRI BAŽNYČIA?

Niekas taip griežtai nesiima stebuklų tikrumą tikrinti kaip pati Bažnyčia. Po kiekvieno stebuklingo pagijimo, prieš išnešdama Bažnyčia savo autoritetinę sprendimą labai nuodugniai ir griežtai praveda visą ligos istorijos eigą. Lourde jau yra įvykę daugybė stebuklingų pagijimų, bet Bažnyčia iki šiol yra pripažinusi tik 54 stebuklingus pagijimus. Stebuklingų pagijimų tyrinėjimo eigą paprastai trunka pora metų. Tačiau John de Borse Day pagijimo atveju, reikia manyti, šis procesas bus sutrumpintas, nes pagijimas ne tik Lourde gydytojų, bet ir viso West Herts Hospital personalo, kuris daugumoj yra nekatalikiškas, laikomas neabejotinai stebuklingu, nes natūraliai, pagal medicinos mokslą, neišaiškinamas.

John de Borse Day šiuo metu yra egzaminuojamas tarptautinės gydytojų komisijos Paryžiuje, kuri specialiai tokiems stebuklingiems pagijimams tirti yra sudaryta. Jos narių dalis specialiai yra parinkta iš nekatalikų ir net netikėčių medikų. Stebuklingus pagijimus leidžiama tyrinėti visiems medikams, kurie yra suinteresuoti tiesos radimu, ar melo ir apgaulės atidengimu. Minėtos Paryžiaus komisijos nuomonė bus pranešta Westminsterio arkiv. Anglijoje, kuris padarys galutinį pranešimą apie buvusį West Herts Hospital ligoninės mirtiną ligonį, nr. 11.234. Laukiama, kad tai bus Bažnyčios vardu paskelbtas 55-tas stebuklas, įvykęs šimto metų laikotarpyje, nuo pirmo švč. M. Marijos pasirodymo Bernadetai Lourdo kalnų angoje, kur vėliau Bernadetos rankomis praskastas ištryško stebuklingasis paprasto vandens šaltinis.

Apie šį pagijimą plačiai rašoma Europos ir kitų kraštų spaudoje.

Bruno Markaitis, S. J. Red. adm. adresas: 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Illinois. USA.

MŪSŲ VYTIS gegužės-birželio mėn. Nr. 3 (77). P. L. S. S. Vady, vadovų ir akademikų skautų-ėjų laikraštis. Leidžia — Akademinis Skautų Sąjūdis.

MARGUTIS gegužės mėn. 1957 m. Nr. 5. Adresas 6755 So. Western Avenue Chicago 36, Illinois. USA.

ASSEMBLY OF CAPTIVE EUROPEAN NATIONS, Second Session. Organization, Resolutions, Reports. SANTARVĖ 1957 m. Nr. 2 (36). Rezistencinis visuomeninių ir kultūros reikalų žurnalas. Redaktorius — J. Neveravičius. Leidžia — Lietuvių Rezistencinė Santarvė.

VEJO DAINOS, Aldona Irena Nasvytė. Poezija. Tiražas — 500 egz. Dailininkas — T. Valius. Išleido knygų leidykla Terra. Leidinys gaunamas „Laiko“ adm.

ZVAIGŽDĖ — Jėzaus Širdies Pasuntinys. — 1957 m. liepos mėn. Leidžia: Tėvai Jezuitai. Redakcija: T. Br. Kristanavičius, S. J., T. J. Kidykas, S. J., T. V. Gutauskas, S. J. Red. ir adm. adresas: 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Ill. U.S.A.

KELEIVIS — Mažosios Lietuvos lietuvių laikraštis. 1957 m. kovo balandžio ir gegužės mėn. Leidžia Maž. Lietuvos Tėviškės Mylėtojų D. J. Redaguoja: Redakcinė Kolegija. Adr. (24a) Lübeck, Vorwerkerstr. 103, Haus IV/8. Deutschland.

—*—

— Sovietinė spauda praneša, kad Odesos universiteto bibliotekoje buvo rastas Mažvydo katekizmas, pirmosios lietuvių kalba spausdintos knygos, egzempliorius. Okupacinės kom. spaudos Lietuvoje teigimu, iki šiol vienintelis žinomas šio leidinio egzempliorius buvęs Karaliaučiaus universitete, tačiau jis, turbūt, dingęs ar sudegęs karo metu. Odesoje rastas egzempliorius mainais už kitas dvi senas, Ukrainą liečiančias, knygas perduodamas Vilniaus universiteto bibliotekai.

SESELĖS MARIJOS DILEKTOS IR KITŲ SESELIŲ KAZIMIERIEČIŲ SIDABRINIS JUBILJUS

Šių metų rugpjūčio mėn. 15 d., Avellanodos Ses. Kazimieriečių namo viršininkė ir Aušros Vartų parapijos mokyklos direktorė Ses. M. Dilekta švenčia savo 25 metų viešutinio gyvenimo sukaktį. Šia proga, bent trumpai verta žvilgtelti į veiklos seselės nuotaką. Ji gimė 1915 m. liepos 19 d. Čikagoje, pamaldžio ir pavyzdingo Onos Tėšerskaitės ir Andriaus Kriaučiūnų šeimoje. Per krikštą gavo Onos vardą. Pradžios mokslo pradžioje Nekalto Prasidėjimo pradžios mokykloje ir toliau mokslą tęsė šv. Kazimiero Akademijoje. Nekalto Onutės širdy brendo mintis, ne tik savo talentus ir energiją, bet ir visą save paaukoti Tam, kuris dėl mūsų pasiunko ant kryžiaus. Grakšti ir simpatiška jaunuolė, gabi smuikininkė ir daininkė, atsidėjusi visų simpatijų

Sukaktuvinėkė Seselė M. Dilekta — Avell. Ses. Kazimieriečių viršininkė

Dienraštis „Draugas“ įsigijo naujas patalpas

Amerikos lietuvių katalikų dienraštis „Draugas“ persikėlė į naujas patalpas. Naujosios patalpos su didelėmis iškilėmis buvo pašventintos birželio 23 d. šventinimo apeigas atliko Čikagos kardinolas Strich. Naujoje patalpoje be „Draugo“ redakcijos, administracijos ir spaustuvių įsikūrė taip pat ir Marijonų Vienuolynas, kuris yra faktinis „Draugo“ leidėjas.

Naujųjų patalpų pastatymas kainavo daug pastangų ir darbo, bet Marijonų Kongregacija, suprasdama geros ir katalikiškos spaudos reikšmę šių dienų gyvenime ir kovoje už mūsų tautos laisvę, nepagalėjo šiam reikalui didžiulių pastangų ir „Draugas“ šiandien turi gražias, erdves ir reprezentatyvias patalpas, kokių neturi nei vienas kitas lietuviškas laikraštis netik š. Amerikoje, bet ir iš viso bet kuriam kitam krašte, neskaityt ir okup. Lietuvos.

„Draugas“ yra leidžiamas nuo 1909 m. (už poros metų švęs 50 m. aukstinį jubilį). Pradžioje ėjo savaitraščiu. Jo pirmuoju redaktorium buvo kun. A. Kaupas. Dienraščiu „Draugas“ virto 1916 m. Jo pirmuoju redaktorium buvo pakviestas kun. A. Maliauskas iš Lietuvos. Nuo 1927 m. vyriausiuoju „Draugo“ redaktorium yra L. Šimutis. (Šiomet švenčias savo redaktoriavimo 30 m. sukaktį. Tai irgi paminėtinas darbo metų skaičius, katalikiškos ir tautinės spaudos bare). Amerikos lietuvių, o ir neprik. Lietuvos gyvenime „Draugas“ yra išvargęs plačią kultūrinę, religinę ir tautinę darbo vėgą. Mūsų tautos laisvės kovų, materialinės ir juridinės paramos reikalai visados pirmojo vietoj rado atgarsio „Draugo“ skiltyse. Šiam poste „Draugas“ stovi ir šiandien, visur ir visad būdamas atydus ir pastabus dabartinės Lietuvos laisvės bylos reikaluose. Šia proga, visiems „Draugo“ redaktoriams, bendradarbiams, leidėjams ir skaitytojams, mažesnis kolega „Laikas“ linki geriausios sėkmės.

Nauja lietuviško stiliaus bažnyčia Čikagoje

Gegužės mėn. buvo iškilmingai pašventinta Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčia Marquette Parke. Pašventinimo iškilmėse dalyvavo Čikagos kardinolas S. J. Strich, vysk. V. Brizys, vietos valdžios atstovai, daug lietuviškos dvasiškos spaudos atstovų ir kt. tikinčiųjų. Džiugu pažymėti, kad bažnyčia, perdėm pasižymi lietuviškos architektūros elementais. Bažnyčios sta-

ir pasaulio siūlomų, greit vystančių langų, 1929 m. birželio 26 d. įstoja į Ses. Kazimieriečių kongregaciją. 1930 m. rugp. 15 d. priima abitą; po dviejų metų daro pirmausius, o po šešių — amžinuosius įžadus. Ses. Dilekta kelis metus mokytojauna Čikagoje, Pensilvanijoje ir N. Mek-sikoje. Marywood Kolegijoje 1948 m. baigia aukštąjį mokslą 1951 m. atvyksta į Argentą, kur ligi šiol, nepaisant visokių kliūčių ir persekiojimų, visa savo energiją, darbštumą ir pasiunkojimą vadovauja savo vienuolynui ir lietuvių parapijos mokyklai, sėdama gerą sėklą Kristaus vynuogyne.

Ses. Dilektos seserys: Florencija yra taip pat Ses. Kazimierietė, Anuncijata įstoja pas Ses. Juozapietes, o Valerija ištekdėjusi.

Rugpjūčio 15 d. aukstinį jubilį švenčia: Motina M. Imakulata ir Motina M. Koncepta; o sidabrinį jubilį, kartu su Ses. M. Dilekta švenčia šios seselės: M. Marioneta, M. Klarisa, M. Edmondina, M. Kon-suelė, M. Lilijana, M. Agnesina, M. Dilekta, M. Davidika, M. Rozaria, M. Antaneta, M. Irma, M. Leoneta, M. Karita, M. Aurelija, M. Leura, M. Francelija, M. Cirilė, M. Beneta, M. Amanda, M. Simplicita, M. Gerald, M. Imeldina, M. Infanta, M. Kristostoma ir M. Remigija.

Ses. M. Dilekta ir visoms jubilietėms, ilgas metus besidarbuojančioms Dievo garbei, Bažnyčios, savo tautos ir visos žmonijos naudai, lietuvių Aušros Vartų parapija ir visa lietuviškoji kolonija Argentinoje linki ir meldžia Aukščiausiojo gausių malonių, jų kilniame gyvenime ir apaštalavimo darbuose. Linkėtina, kad ir mūsų kolonijos jaunuolės pasektų šiais kilniais ir didžiavasiškais Seselių pavyzdžiais ir pasuktų savo gyvenimo vėją tylaus pasiunkojimo keliu.

tyba rūpinosi kleb. kan. J. Paškauskas. Statė architektas J. Mulokas. Bažnyčios vidaus įrengime jam talkininkavo V. K. Jonynas, kuris padarė vitražus ir ornamentiką, V. Košubas — akmens barjefai, K. Žeromskis ir Ses. Mercedė tapė paveikslus. Bažnyčia kainavo apie milijoną dolerių.

Tai dar viena lietuvių tvirtovė iškilo Čikagos mieste. Negalima likti nenustebus lietuvių genijumi, kuris ypač gyvai reiškiasi š. Amerikoje — be varomų didžiulių Lietuvos laisvinimo kovos darbų, leidžiamų knygų, žurnalų, laikraščių, Balfo šalpos darbų, jie randa lėšų ir jėgų pastatyti tokius pastatus, kaip „Draugo“ patalpos, šv. Kryžiaus ligoninė ir ši naujai pašventintoji lietuviško stiliaus, lietuvių parapijos šventovė.

Dr. J. Girnius, Dr. J. Grinius ir Dr. A. Šapoka laimėjo 1956 m. „Aidų“ mokslinę premią

1957 m. „Aidų“ žurnalo premija buvo skirta moksliniam veikalui. Varžybos buvo prisiūsta 7 veikalai. Vertinimo komisija, susidedanti iš L. Andriekaus OFM, p. Jurkaus, dr. K. Pakšto, dr. J. Puzino ir V. Vaičiūnaičio, rado tris veikalus vertus pirmosios premijos. Jieškant išeities ir buvo paskirta trys lygios premijos po 500 dol. sekantiems autoriams: dr. Juozui Girniui už jo veikalą „Žmogus be Dievo“, dr. Jonui Griniui už veikalą „Lietuvių kryžiai ir koptylėlis“ ir dr. Adolfui Šapokai už veikalą „Senasis Vilnius“. Visi premijuoti veikalai dar yra nespausdinti. Premijų išeikimo proga Waterbury mieste įvyko didelis ir gražus muzikinis koncertas ir literatūrinis vakaras.

PROF. DR. M. HELLMANAS

dėsto Rytų Europos istoriją Freiburgo universitete. Būdamas Lietuvos istor. specialistas, jis savo paskaitose plačiai sustoja prie Lietuvos problemų. Žurnalas „Jahrbücher für Geschichte Osteuropas“ (Metraštis Rytų Europos istorijai), išleistas Munchene, paskelbė prof. Hellmanno įdomią studiją „Dėl lietuvių imperijos pradžios“ (Zu den Anfängen des litauischen Reiches). Autorius duoda eilę naujų tyrimų apie Lietuvos istorijos patį ankstyvąjį laikotarpį ir mini lietuvių šapokos, Puzino, Aleksaitės-Gimbutienės, Ivinskio bei svetimšalių Lowmansko, Pašto, Paskiewicziaus. Ludato ir kt. darbus. Iš kur lietuvių sėmė jėgų sukurti tokią plačią ir galingą imperiją XIII — XIV a., esanti viena iš didžiųjų Europos istorijos mįslių.

P. L. Seimo organizacinio komiteto pranešimas

Š. m. liepos 12 d. prel. J. Balkūno bute įvyko P. L. B. Seimo Organizacinio Komiteto posėdis, kuriame taip pat dalyvavo A.L.B. Centro Valdybos pirm. St. Barzdukas. Posėdyje buvo pasikeista nuomonėmis visais klausimais liečiančiais seimo rengimą, jo programą ir ta proga rengiamus kultūrinius pasirodymus.

Selmas vyks trijų reikšmingų su-kakčių ženkle: keturiadešimt metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo; šimtas metų nuo Lietuvos himno autoriaus V. Kudirkos gimimo, ir penki šimtai metų nuo vienintelio lietuvių šventojo, šv. Kazimiero gimimo.

Paskutiniam organizacinio komiteto posėdyje aptarti pagrindiniai Seimo metmenys. Detali programa bus paruošta artimoje ateityje. Seimo kulminacinės dienos bus šeštadienis ir sekmadienis, rugpjūčio 30 ir 31 d., kada įvyks masinis lietuvių susirinkimas, iškilmingos pamaldos Katedroje ir misterijos ar jos pakaitalo pastatymas. Be organizacinių Seime programos punktų, numatomi trys pagrindiniai pranešimai ir Seimo deklaracija. Pranešimai turės patiekti mūsų tautos ir išeivijos padėties analizę ir nuskaidyti gaires ateities veiklai.

Bendruomenės C. V. pirm., lankydamasis Seimo reikalais kalbėjosi su ALTO sekr. Dr. Grigaičiu, kuris tam reikalui pareiškė ALTO prielankumą. Pirminkas tuo reikalu taip pat tarėsi su Vysk. V. Brizgiu ir Kons. Daudzvardžiu, kurie taip pat pareiškė Seimo rengimui pritarimą.

Š. m. gegužės mėn. 18 dienos posėdyje Organizacinis Komitetas balsų dauguma pasisakė už tautinės misterijos, ar jos pakaitalo, pastatymą Seimo metu, ir tuo buvo atsisakyta nuo simf. muzikos koncerto rengimo. Misterijai parašyti koncerto terminas baigiasi rugsėjo mėn. Jos pastatymu rūpinasi muzikas A. Mikulskis. Tam reikalui tikimasi gauti Metropolitan Operos salę. Jei misterijos konkursas neduotų tinkamo veikalo, vietoj jos bus duotas lietuviškų kantatų koncertas arba pastatytas kuris jau turimas veikalas.

Jubiliejinę lietuvių sporto olimpiadą, kaip dalis seiminių iškilnių įvyks ateinančių metų liepos mėnesyje, o seimo metu įvyks tik atspriausių lietuvių sporto vienetų futbolo ir krepšinio rungtynės.

P. L. B. Seimo Informacijos Komisija

1957 m. liepos 18 d. 560 11-th St., Brooklyn 15, N. Y. USA.

Vokietijoj gyvos diskusijos sienų klausimu

Pastaruoju laiku Vakarų Vokietijoje, ypač besitariant rinkimams, būsimų ir siektinų sienų klausimu išsijudino gyvos diskusijos, net aštrūs ginčai.

Vokietijoj leidžiamas Mažosios Lietuvos lietuvių laikraštis „KELEIVIS“ praneša:

„Fed. Vokietijos vyriausybė per savo užsienio reikalų min von Brenano ir kiti vyriausybės artimi sluogsniai pakartotinai ir nedviprasmiškai pareiškė, kad Vokietija siekia 1937 metų sienų. Tą patį pakartotinai pareiškė ir opozicinės socialdemokratų partijos vadovai. Tad 4/5 visų gyventojų, aiškiai pasisakydami už 1937 metų sienas kaip būsimų derybų išeities baze, tuo pačiu pasisakė ir už tai, kad Klaipėdos kraštas neabejotinai lieka prie Lietuvos ir Sudėty kraštas prie čekoslovakijos. Gi mažesnės grupės, kaip štai BHE, kurių kai kurie veikėjai pageldivo Hitlerio nustatytą 1939 metų ar 1945 metų sienų, vokiečių politikos nustatyme teturi labai menką svorį ir reikšmę.

„Stuttgarter Nachrichten“ rašydamas Sudėty ir Klaipėdos krašto klausimais pastebi:

„Abu kraštai buvo įjungti į Vokietiją sutartimis. Tačiau teisė nėra vien tik raidė. Abi sutartys buvo Hitlerio prievarta išgautos, panaudojant karinį smurtą. Jei norima save laikyti fanatiniu kovotoju už teisę, tai kaip tik reikia atsisakyti sutarčių, išgautų prievarta. Prievartavimas yra neteisėtas.“

Dar niekas nežino, kokios susidarys Rytų sienos ir kada tai įvyks. Vis dėlto galime su pasitenkinimu pažymėti, kad vokiečių tautos didžiausioji dalis bent jau Klaipėdos krašto priklausomyje prie Lietuvos teisėtumui neabejoja. Tai yra ženklas, kad grobuoniška Hitlerio dvasia iš Vokietijos yra išgaravusi“.

A. + A.

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. A. JUOZAS BURDULIS

Liepos 2 d., kurį laiką pasirgęs lūzaingo kolonijoje, mirė vienas seniausių Argentinos lietuvių emigrantų, Juozas Burdulis.

Vėlonis gimė 1874 m. Dubėnuose, Vilkaviškio apskr. Gyvendamas Kaune vertėsi meno senienų rinkimu bei prekyba. Atvykęs į Argentiną įsitaisė klijų ir kt. chemikalų gamintojumo įmonėje. Kurį laiką buvo besistiegiandis Lietuvių Tautinio Muzėjaus pirmininku. Paskutiniu laiku dėl savo gilių senatvės lietuviškuose parengimuose jau nedalyvavo.

Liko liūdinčios sūnus teisininkas Gediminas Burdulis, kurio rūpesčiu sekantią dieną vėlonis su religinėmis apeigomis buvo palaidotas Chacarita kapuose.

Kovo 14 d. Comodoro Rivadavia staiga mirė Alfonsas Zabulionis, sulaukęs 64 m. amžiaus. Vėlonis kilęs iš Surdegio k., Debeikių par., Utenos apskr. Į Argentiną atvyko 1909 m. Dirbo Y. P. F.

A. A. KAZYS GINTAUTAS

Liepos 6 d. Vidrio ligoninėje, sulaukęs 67 m. amžiaus, mirė Kazys Gintautas. Sekantią dieną buvo palaidotas Sarandí kapinėse. Vėlonis paliko liūdinčią žmoną, sūnų ir dukrą; taip pat seserį su vyru ir brolį Lietuvoje.

Po ilgos ligos Berisse mirė a. a. Leonora Kalibaitienė, 84 m. amžiaus. Paliko liūdinčius vaikus ir nemažą giminių.

KVIETIMAS

Domininko Kieles mirties metinių proga šv. Mišios bus laikomos Presentacion del Señor bažnyčioje, c.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS

Tel. 415591

Adr.: Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

* Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

* KIRPYKLA "OLGA" — Ilgaamžis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniomis mašinomis ir naujais metodais. Priėmama mokinės —

Olga Jasulytė. Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

SIUŽINIŲ IR UŽUOLAUDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam: medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gultams kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos
Išpėdin. Antano Šalčiūno
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS

* PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNIKA

REMONTUOJAMA:

- * SALDYTUVAI - HELADEROS,
- * RASOMOSIOS,
- * SKAICIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
- * VENTILIATORIAI.

Mėnesinis mokestis

DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas:
MEXICO 766 MEXICO 950
T. E. 38 - 2950

Casa MUSKETAS

Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS,
AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVISIUS APARATUS
ISNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

* OPTIKAS V. RASČNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

* MINKŠTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ
Sav. Mikellionis Cosquin 5565,
Villa Lugano.

Ruiz Huidob 3437, Saavedra, rugpiūčio 17 dieną 9 val. ryto. Gimines ir pažįstamus kviečia dalyvauti Ona Kielienė

Už a. a. Kazimierą Kasparą šv. Mišios bus laikomos rugpiūčio 11 d. 10,30 val. Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje. Draugus ir pažįstamus prašoma pamaldose dalyvauti.

Pamaldas užsako Juozas Kanapinskas.

* Šv. Mišios (giedotos) už mirusius Baniulių ir Jakštų šeimos narius bus laikomos rugpiūčio 10 d. 10 val. Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje.

Mišias užprašė Povilas Baniulis ir Veronika ir Uršulė Jakštaitės.

LIETUVIŲ CENTRO VEIKLA

Visą liepos mėnesį veltui dirbusiems prie bufeto p.p. A. Karosui ir Pr. Norkui reiškiamas širdingą padėką Valdyba

* Jaučiame malonią pareigą per šio laikraščio skiltis padėkoti Jaunimo Komisijai už įteiktą \$ 3.225 sumą, surinktą, kaip jau žinoma, š. m. liepos mėn. 6 d. per jaunimo valses — pasilinksminimą. Malonu prisipažinti, kad šis jaunimo mostas mums suteikia pasitikėjimo ir ryžto paspartinti Letuvų Centro Dr. J. Basanavičiaus vardo rūmų statybą, netiek savo pinigine verte, kiek dvasiniu ir moraliniu paskatinimu iš lietuviškosios jaunimybės pusės, kuri visokeriopai bendradarbiaudama,

ma, nuolat mums rodo savo pritarimą bei supratimą šios didžiulės Lietuvių Centro veiklos, kuri vykdoma jų naudai ir begalvojant apie juos. Pagal mus pasiekusias žinias, Komisiją sudarė: panelės E. Deveikytė, Olga ir Blanca Čekanauskaitės, J. Tamošiūnaitė, S. Kisieliūtė, N. Kaženiauskaitė ir jaunuoliai J. Bačkis, V. Deveikis, K. Sinkevičius, L. Grižas, L. Lemberis ir R. Norkevičius.

Visiems jiems mūsų širdinga padėka.

Valdyba

* Mūsų meniniame ir šokių vakare, įvykstančiame š. m. rugpiūčio mėn. 3 d. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, p. A. Mikellionienės vadovaujamiems tautiniams šokiams, kuriuos atliks Lietuvių Centro vaikai, akordeonu pritarus buvęs kvarteto „Altvarai“ vadovas p. Vyt. Cibavičius.

Valdyba

JIEŠKOMA NUOMOTI

butas (departamentas) ar visas namas — bus mokama gera kaina ir duodamos garantijos. Kreiptis: Pijus Sakalauskas, La Rioja 2259, Avellaneda.

Parduodamas namas

LABAI PIGIAI, NEUŽIMTAS
(2 hab. y cocina) Suinteresuoti
pirkimu prašoma kreiptis:
Sra. Vekriene, LA RIOJA 1868,
Avellaneda.

FARMACIA "NENISKIS"

ANTONIA NENISKIS de GUTIERREZ

FARMACEUTICA

AV. SAN MARTIN 740

BURZACO

(Pdo. Ate. Brown)

30 metrų nuo Av. Espora, priešais

col. San Vicente stotį.

KALBA LIETUVIŠKAI.**FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.**

Jei norite turėti geriausias sužieduotuvų, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO "REPORTER", kur fotografas — profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.

L. KANČAUSKO,

FOTO "REPORTER",

c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

ATLIEKAMA:

REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI
RADIOTORIAI.

ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)

Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.

ESCALADA 2052

T. E. 21 - 6541

CAP. FEDERAL

(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KEDŽIŲ FABRIKASGAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ
MINKŠTOS IR STIPRIOS KEDES.ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS
DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68 - 7208

LIETUVIŲ CENTRAS RENGIA DIDELĮ VAKARĄ,

kuris įvyks 1957 m. rugpiūčio (agosto) mėn. 3 d., šeštadienį, 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

Vakaro pelnas skiriamas Dr. J. Basanavičiaus rūmų statybai.

Programoje:

Lietuvių Centro mažųjų šokėjų tautiniai šokiai ir grupinė deklamacija:

"MŪSŲ TĖVELIŲ GIMTINĖ".

Akordeonu akompanuoja V. Cibavičius.

Jauniesiems šokėjams vadovauja p. A. Mikellionienė.

JAUNIMO TEATRAS suvaidins linksmą 3-jų veiksmų komediją:

"SENBERNIAI".

DALYVAUJA:

JONAS, amatininkas — Luis Lemberis. JURGIS, statybininkas — Vincas Deveikis. PETRAS, jų draugas, senbėrnis — Robertas Narkevičius. DARATA, senbėrnė — Marta Butkūtė. STASĖ, Daratos jaunesnioji draugė — Nelida Kaženiauskaitė. KAZYS, Jono mokynys — Arturas Gronskis.

VAIDINIME SU DAINOMIS DA L Y V A U J A L I E T U V I Ų J A U N I M A S
Režisuoja ELENA RYSELIENĖ. Sufleriuoja A. ANTANAITIS
PO PROGRAMOS LINKSMI ŠOKIAI IKI RYTO.

ALBERTO E. TIMINSKAS**"COCHERIA"**

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvių — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070

T. E. 243 - 5654

Sucursal

Temperley

F.C.N.G.R.

BALCARCE 510

Lomas de Zamora

SIUNTINIAI LIETUVON IR ANAPUS

PIGIAUSIA SIŪSTI PER "ANAPUS"!

Tuoju rašyk. Reikalauk kainoraščių - informacijų:

"ANAPUS" Mail Order, Dr. Gr. Valančius,
17070 Ludlow St. Granada Hills, California — USA.

Siunčiame ir oro paštu per Stockholmą — Rygą.

Ypatingai pigiai ir greitai persiunčiame vaistus.

PIRMAELIS GROŽIO SALONAS**"LA RUBIA"**

SAVININKĖ IR VEDEJA

ONA KASPARIENĖ

SOLER 3441

T. E. 86-2528

Buenos Aires

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS**JUANA DAILYDĖ, vedėja**

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435

Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY". Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Bantfield.

* "PENSION LITUANA", sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* "LIETUVA" Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* ALF. DEGULIO ir K. PAULAUŠKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeiminkai.

LIETUVISKAS PENSIJONAS

c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli plažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. vapijinta kaina.

Savininkas
JUOZAS VASILIAUSKAS

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

V. RAMANAUSKAS
RADIO TECHNIKAS

mokslus baigęs JAV-bėse.

Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimą.

POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

TEXTIL BRAŽĖNAS

Lietuvių audimo fabrikas.

Tucuman 3718

Monte Chingolo 4 de Junio

Jaunosios ir kūmos pasisiūkit
suknias (ajuar) pas

Profesorę ONĄ BALNAITYTĘ.

c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.

SINGER SISTEMA

CHIKAGOJE PRADĖJO POSEDŽIUS NAUJOJI MARIJONŲ PRO. VINCIJOS TARYBA

Liepos 30 d. Čikagoje susirinko naujoji Marijonų Kongregacijos Provincijos Taryba, kuri, be visos ellės svarstyti Provincijos atities veiklą liečiančių reikalų, išrinko ir naujus paskirė Namų viršininkus ir parapijų klebonus bei paskirė paskirėms savo Kongregacijos nariams pareigas.

Argentinos Marijonus šioj taryboj atstovauja dabartinis Aušros Vartų parapijos klebonas ir Namų viršininkas kun. Pr. Garša, MIC.

ATSIŠVEIKINIMO KONCERTAS IR PAMALDOS

Imigrantinių tautų Dvasios Vadas Argentinoje Mons. MENZA gavo iš šv. Tėvo naują paskyrimą ir išvyksta į Italiją. Emigrantų tarpe daug simpatijų įsigijusiam mons. MENZAI rengiamas atsišveikinimo koncertas su pamaldomis, kurios įvyks liepos 11 d., sekmadienį, 17 val. Ntra. Sra. Balvanera bažnyčioje, B. Mitre 2440, Buenos Aires.

Koncerte dalyvaus visa ellė geriausių imigrantinių tautų chorų. Lietuvius atstovaus šv. Cecelijos choras, vad. V. Rymavičiui. Vargonais gros A. Petrakis.

Iš Avellanedos patogiai galima nuvykti 307 trol. iki B. Mitre, nuo ten 6 kvadros.

GRAŽIAI PAGERBĖ MOTINĄ

Liepos 26 d. su gėlėmis ir dovanomis pp. Dementijų vaikų sveikino savo mamytę p. Oną Dementienę josios vardinėse. Ta pačia proga paruošė solennizantėi iškilmingą šeimynišką vakarienę. P. p. Dementis yra didelio aukštos rūšies išdirbinių baldų fabriko savininkas, c. Quirno 636, Bs. Aires. Fabriką veda tėvas su sūnum Gedu. Vyresnė duktė Algūna yra ištėkėjusi už žinomo popieriaus fabriko savininko p. Andrés Bernadi. Jaunesnioji duktė Beatriz studijuoja teisę Buenos Aires universitete.

ISĖIVIŲ DIENOS IR DARIAUS GIRĖNO MINĖJIMAS

buvo surengtas liepos 20 d. Lietuvių Klubo patalpose. Boedo 737, Buenos Aires. Po šventei pritaikinto Pr. Ožinsko žodžio, pagerbus žuvusius mūsų tautos didvyrius Darių ir Girėnų, meninę programą atliko lietuviškosios kolonijos menininkai: I. Andrijauskas, E. Radionovas, ir kt. Pasilinksminimui grojo orkestras Baltica, vad. p. V. Balčiūnui.

LIEPOS 28 VISUOT. RINKIMUOSE ELLĖ LIETUVIŲ VADOVAVO RINKIMINĖMS APYLINKĖMS

— P. Aldona Ramanauskienė, žinoma veržeklių fabriko savininkė inž. J. Ramanausko žmona buvo paskirta vienos Rinkiminės Apylinkės Komisijos pirmininke Avellanedoje.

— Eugenija Aidukaitė liepos 28 d. buvo paskirta vieno rinkimų skyriaus Villa Dominico atstove, iš Krikščionių Demokratų partijos pusės.

— Dr. Jonas Simanauškas buvo paskirtas Rinkiminės Komisijos nariu Lanus rajone.

— Juozas Develkis, „Vyčių“ S-gos pirm., buvo paskirtas Rinkiminės Komisijos pirmininku Remedios de Escalada rajone.

— Robertas Blumbergas liepos 28 d. šventė savo gimtadienį. Ta proga p.p. Miliauskų namuose Dock Sud buvo surengta suktuvinininkui pagerbti iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvavo p. p. Blumbergų ir Miliauskų giminės ir pažįstami. Pietų metu Aušros Vartų lietuvių šeštadieninės mokyklos mokiniai Karloito ir Petrukas Blumbergai savo dėdę pasveikino padėklamuodami lietuviškų eilėraščių.

— Viktoras Cieslinskas, Urugvajaus lietuvių sporto klubo „Vytiš“ kapitonas, lankėsi Bs. Aires ir turėjo pasitarimą su Sp. Kl. „Kovas“ valdybos nariais ir pirm. J. Petrakiu dėl rungtynių, kurios numatomos spalio 19 d.

— Buenos Aires V. Cieslinskas atvyko su krepšinio komanda „Juyentud Uruguay“, kurios jis yra treneris ir sporto vadovas.

— Rugpjūčio 9 d. specialiu traukiniu p. Emilija Čekanauskienė su dukrom Nelida, Irene ir žentu Rodriguez ir inž. Jonas Čekanauskas su poniu išvyksta į San Carlos de Bariloche dalyvauti tarptautinėse fechtavimo ir pačiūžų (sky) rungtynėse, kurios įvyks garsiajame Liao Liao Hotel. A. Rodriguez yra laimėjęs pirmą vietą Argentinos kariuomenės fechtavime ir jau yra du kartus dalyvavęs su dideliu pasisekimu Europoje ir keliose P. Amerikos valstybėse šios rūšies sporto rungtynėse. Rugpjūčio 21 d. specialiu Aerolineas Argentinos lėktuvu visi grįš atgal į Buenos Aires.

— Kazimieras Develkis-Pipiras, didelio metalo išdirbinių fabriko savininkas ir „Laiko“ Garbės Leidėjas liepos 17 d. šventė savo gimtadienį. Ta proga sulaukė daug sveikinimų iš savo giminų, pažįstamų ir klijentų.

— Liepos 29 d. didelis būrys draugų ir draugių susirinko į Dock Sud sveikinti p. Irėnės Jogelaitės, jos gimtadienio proga. Visi atsilankiusieji buvo priimti gražiai parengta arbatėle.

— Ona Kairelienė, Šeštadieninės Aušros Vartų lietuviškos mokyklos mokytoja, bedirbdama susižeidė dešinės rankos pirštus.

— Veronika Degulienė gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad ten mirė jos mamytė.

— Vincas Grigaitis su bendrininkais atidarė plastikinių žaislų ir pan. išdirbinių įmonę. Didėsiais kiekiais gamins radijams ir automobiliams dalis, rankenas bei raketus. Suinteresuotieji prašoma kreiptis: Santa Fe 2710, Buenos Aires, T. E. 78-9985, nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val.

— Jonas Mažeika keletą savaičių viešėjo pas savo pažįstamus p.p. Žukauskus ir kt Buenos Aires lietuvių J. Mažeika dirba ant tarptautinių laiŲ, palaikančių susisiekimą tarp Argentinos ir Europos.

— Antonia Žmuidinienė, turinti dvi dukteris mokytojas ir sūnų inžinierių, iš Bahía Blanca atvyko į Bs. Aires aplankyti savo sergantį vyrą. Ta proga aplankė Aušros Vartų liet. parapiją, „Laiko“ įstaigas, Tautinį Muzėjų, kartu savo auką parėmė lietuvišką spaudą.

NAUJI LAIKO RĖMĖJAI

(Neskaitant prenumeratų)

- \$ 80 — Jonas Čikštas
- .. 50 — Antonia Žmuidinienė
- .. 50 — O. Čiukšienė
- .. 50 — V. Grigaitis
- .. 50 — L. Marcinkevičius
- .. 20 — T. Šimkūnienė
- .. 10 — E. Gacevičienė
- .. 10 — J. Gudauskas

Visiems LAIKO Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija

PADĖKA

Jurgiui ir Kazimieriui Bačinskams už automobilio ir motoneto pataisymą nuoširdžią padėką reiškia liet. parapijos Klebonas.

ARL Bendruomenės veikla

Liepos mėn. 14 d. įvyko Centro Valdybos ir Tarybos posėdis, kuriame buvo priimta Bolševikinio Teroro Parodos apyskaita. Tame pačiame posėdyje buvo svarstytas ir Tautos Fondo atgaivinimo klausimas. Aptartos mintys bus pirmiausiai iškeltos ALOST posėdyje. To paties mėn. 21 d. įvyko Centro Valdybos posėdis. Jame pirmojo vietoje buvo svarstomas Tautos Dienos (rugsėjo 8 d.) minėjimo klausimas. Ši diena pramatys švęsti rugsėjo 7 d., šeštadienį. Tuo reikalu dar bus tariamasi su Liet. Išlaisv. Centru. Į Tautos Dienos minėjimą bus kviečiama visi lietuviškieji vienetai. Posėdis taip pat svarstė ir naujojo Lomas de Zamora vysk. priėmimo klausimą, ryšium su Jo apsilankymu Aušros Vartų liet. parapijoje.

Inž. L. Stašaitis posėdį painformavo apie Pabaltijo Centralinio Komiteto veiklą. Šis trijų Pabaltijo tautų komitetas gražiai užsirekomendavo surengta Bolševikinio Teroro paroda, birželio tragiškųjų dienų minėjimo proga. Komitetas turi projektą sekančiais metais surengti panašią parodą Corrientes ir Nueve de Julio esančiame požemyje, kur kartu numatoma suorganizuoti ir pabaltiečių pramonininkų bei verslininkų, esančių Argentinoje, gaminių skyrius. Tuo reikalu bus tariamasi su pramonininkais. Posėdis šiam projektui pritarė. Taip pat Komitetas yra pramatus gauti pastovias radio transliacijas per vietinius radiofonus.

Apsvarstęs kitus einamuosius reikalus, posėdis nutarė susirinkti rugpjūčio mėn. 18 d. Bs.

PADĖKA

K. Čibirui, spaudos atachė prie Lietuvos Pasiuntinybės P. Amerikoj, Montevideo, prisidėjusiam prie birželio mėn. 14 — 23 d.d. įvykusios bolševikinio teroro parodos rengimo savo straipsniais, patarimais ir dalyvavimu, širdingą lietuvišką padėką reiškia

ARL B-nės Centro Valdyba

— Antanas Kavaliauskas, muzikantas, firmoje C. A. B. įgrojo į plokštelę savo sukomponuotą „Mano bakūžės valsa“ ir „Aukštelių polką“, kurias padovanojo „Lietuvos Aidai“ radio valandėlei.

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Adelė Ivoškaitė ir Leonas Avulis liepos 27 d. Aušros Vartų bažnyčioje sukūrė lietuvišką šeimos židinį. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo O. Cepelavičienė ir Z. Jaunius. Su tuoktūvių metu gledojo vyrų kvartetas, vadovaujant kun. V. Šimanskiui. Jauki ir šeimyniška vestuvių puota įvyko Lietuvių Salėje. Šokiams grojo V. Balčiūno vadovaujamas orkestras „Baltica“. Protarplais vestuviniukus linksmino E. Radionovas, meistriškai virkkindamas akordeoną.

Adelė Ivoškaitė buvo aktyvi ir gabi scenos vaidintoja, o L. Avulis sporto rėmėjas ir entuziastas. Linkėtina jaunavedžiams gražaus ateities gyvenimo.

PAJIEŠKOJIMAI

Adomas Gelžinis, pajieškomas savo dukters, gyvenančios Rusijoje.

Kreiptis į Servicio Social Internacional, c. Sali 721, u. III Y nuo 9 iki 13 val. T. E. 38-0840 arba pas P. Gudelevičių, Laiko adm.

Pajieškomas Jurgis Čikšta, sūnus Jurgio, gimęs 1933 m. Telšiuose. Ieško Ignas ir Irena Rubaževičiai, 25 Prospect. St., Melbourne — Pascol Vale, Vic., Australia.

Paulina Dalinkaitė, gyvenanti 3161 W. 101 Str. Pl. Evergreen Park. Ill., U. S. A., prašo atsiliepti savo giminii, kurie anksčiau jos ieškojo.

Viktoras Baranauskas pajieškomas savo brolio iš Lietuvos. Kreiptis pas kun. J. Duobą, Av. N. S. del Rosario 1850, Rosario, Prov. de Santa Fe.

Franqueo Pagado
Concesión N.º 4239
Tarifa Reducida
Concesión N.º 4915

“EL TIEMPO” Semanario Lituanos

Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As., T. E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 524256

Redaguoja: REDAKCINĖ KOMISIJA. — Rankraščiai taishm Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pasm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— Urugvajuje met. 6 ur. p. Kitur — met. \$ dol. Oro paštas met. 5 dol.

X METAI — Nr. 196

1 DE AGOSTO

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS SESERŲ 50-TIES METŲ JUBILEJAUS PAMINĖJIMO PROGRAMA

I.

Rugpjūčio 15 d. 11,30 val. Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje bus laikomos iškilmingos šv. Mišios šv. Kazimiero Kongregacijos Seserų intencija.

II.

Rugpjūčio 18 d. 18,30 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengiamas iškilmingas minėjimo aktas.

1. Atidarymo žodis.
2. Organizacijų sveikinimai.
3. Monologas.
4. Scenos vaizdelis, išpildo Aušros Vartų šeštadieninės mokyklos mokiniai.
5. Solo — dainuoja p-lė L. Paliulionytė.
6. Klasikinė piano muzika — išpildo p-lė Irena Gudelevičiūtė.
7. Tautiniai šokiai — šoka Lietuvių Centro Jaunieji šokėjai, vad. p. A. Mikelionienei.

Iėjimas laisvas. — Kviečiame visus gausiai atsilankyti.

Rengimo Komisija

Vysk. R. Castellano sveikata gerėja

Lomas de Zamora naujai įsventintas vyks. R. Castellano buvo pavojingai susirgęs. Tačiau paskutinėmis dienomis ligonio sveikata šiek tiek pagerėjo. Nežiūrint pagerėjimo, dar netikima, kad vyskupas R. Castellano galės dalyvauti Tautos Dienos (rugsėjo 8) minėjime, ką jis dar prieš savo susirgimą buvo pradžėjęs.

Už šio simpatingo ir malonaus vyskupo sveikatą buvo visur daug meldžiamasi. Neabejojama, kad Dievas tikinčiųjų nuoširdžias maldas išklausė.

Šveicarų meno paroda

„BALTA ir JUODA“

Buenos Aires mieste

Šveicarija yra netik nuostabiai gražių kalnų, miškų ir ežerų kraštas, patraukias daug turistų, bet taip pat yra viena iš kultūringesnių Europos valstybių, paskutiniu laiku daranti pastangų reikštis savita meno forma, muzika ir tapyba. Net atskiros šveicarijos provincijos yra pasinešusios į savitas meno apraiškas: Lucerna savo festivaliais.

ALIO! ALIO!! ALIO!!!

„Lietuvos Aidai“ Radio Valandėlė

MALONIAI KVIEČIA Į

LINKSMĄ VAKARĄ

1957 m. rugpjūčio mėn 17 d. (šeštadienį) 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

Argentinos Lietuvių Vaidintojų Būrelis suvaidins vieno veiksmo, dviejų paveikslų labai linksma komediją:

„AR NENORI ATJAUNĖTI?“

Vaidina:

Simas Žindulis — Antanas Brazaitis
Marė Žindulienė — Nelė Povilonytė
Dr. Jurgis Kvailevičius — K. Runimas
Tarnas Tadas — V. Simutis
Virėja Onytė — Onutė Savickaitė

Režisuoja K. RUNIMAS, Sufleriuoja B. STUREVIČIŪTĖ.

Po vaidinimo šokiai

ŠOKIAI

prie geriausios muzikos.

SESE! BROLI! Susitik su savais tautiečiais, praleisk linksmai valandėlę laiko ir paremk tautišką mūsų darbą.

„Lietuvos Aidai“ Radio Valandėlės Vadovybė

„LAIKO“ 200-jo Nr. PROGA,

SPALIŲ MĖN. 11 D. (día de la Raza išvakarėse)

20 VAL. LIETUVIŲ SALĖJE, BRASIL 835, AVELLANEDA

„LAIKO“ RĖMĖJAI RUOŠIA

IŠKILMINGĄ SPAUDOS VAKARIENĘ

SU LINKSMA MUZIKA IR MENINE PROGRAMA,

kurioj numatoma unisono dainos, solo, duetas, trio, kvartetas, kupletai, „spaudos antis“ — sensacingi pranešimai ir t. t.

Pelnas skiriamas įsigyti lankstomai mašinai.

„LAIKO“ GARBĖS LEIDĖJAI, RĖMĖJAI, SKAITYTOJAI IR VISI TAUTIEČIAI MALONIAI KVIEČIAMSI VAKARIENĖJE DALYVAUTI IR TUO PAREMTI LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ.

Bilietus prašoma įsigyti iš anksto „Laiko“ Administracijoje, ar per įgaliotus platintojus.